

**Tarjousesite
28.4.2006**

Lammin Säästöpankki Kantarahaston muodostaminen

Kantarahasto-osuuksien lukumäärä: Vähintään 1000 ja enintään 2450 kappaletta

Merkintähinta: 1000 € kantarahasto-osuudelta

Merkintäaika: 2.5. – 31.8.2006

Merkintäpaikat: Lammin Säästöpankin konttorit

SISÄLTÖ		Sivu
1.	Tarjousesitteen tiivistelmä	3
1.1.	Yleistä Lammin Säästöpankista ja pankin toiminnasta	3
1.2.	Muodostettava kantarahasto ja kantarahasto-osuudet	3
1.3.	Riskitekijät	4
1.3.1.	Lammin Säästöpankin liiketoimintaan liittyvät riskitekijät	4
1.3.2.	Kantarahastoon liittyvät riskitekijät	5
2.	Riskitekijät	6
2.1.	Lammin Säästöpankin toimintaan liittyvät riskitekijät	6
2.1.1.	Riskienhallinnan tavoite	6
2.1.2.	Periaatteet	6
2.1.3.	Luottoriskit	6
2.1.4.	Rahoitusriski	7
2.1.5.	Korkoriski	7
2.1.6.	Kiinteistöriski ja muut sijoitusriskit/osakeriskit	8
2.1.7.	Strategiset riskit	8
2.1.8.	Toimintariskit	8
2.2.	Kantarahasto-osuuksiin ja kantarahastoantiin liittyvät riskit	9
3.	Yleistä	10
3.1.	Tarjousesitteen hyväksyminen	10
3.2.	Tarjousesitteen julkaiseminen	10
3.3.	Päätös kantarahaston muodostamisesta	10
3.4.	Tarjousesitteestä vastuulliset henkilöt	10
3.5.	Hallituksen vakuutus tarjousesitteestä	10
3.6.	Tilintarkastuksesta vuosina 2003-2005 vastuulliset henkilöt	11
3.7.	Tilintarkastuskertomukset vuosilta 2003-2005	11
4.	Tiedot kantarahasto-osuuksista	13
5.	Tiedot kantarahasto-osuuksien tarjoamisesta	15
6.	Tiedot kantarahaston muodostajasta	17
6.1.	Lammin Säästöpankki	17
6.2.	Hallinto	18
6.3.	Toimiala	19
6.4.	Päämarkkinat	19
6.5.	Pääoma	20
7.	Taloudelliset tiedot	21
7.1.	Lammin Säästöpankin tilinpäätös 2005	21
7.2.	Lammin Säästöpankin tuloslaskelma ja tase 2004	55
7.3.	Lammin Säästöpankin tuloslaskelma ja tase 2003	61
7.4.	Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja keskeiset tuloslaskelma- ja tase-erät	67
8.	Liiketoiminnan kehitys ja tulevaisuudennäkymät	68
9.	Hallituksen ilmoitus tilinpäätöksen jälkeisistä pankin asemaan olennaisesti vaikuttavista seikoista	68
10.	Oikeudenkäynnit	68
11.	Nähtävillä olevat asiakirjat	68

1. TARJOUSESITTEEN TIIVISTELMÄ

Seuraavassa on esitetty tiivistelmä tämän tarjousesitteen sisältämistä tiedoista. Tiivistelmää on pidettävä ainoastaan tarjousesitteen johdantona ja sijoittajan tulisi perustaa sijoituspäätöksensä esitteeseen kokonaisuutena. Jos tuomioistuimessa pannaan vireille kanne tarjousesitteen tiedoista, kantaja voi kansallisen lainsäädännön mukaan joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan esitteen käännskustannuksista. Pankilla ei ole aikomusta tarjota kantarahasto-osuuksia merkittäväksi Suomen ulkopuolella. Tarjousesitteestä vastuuvolliset henkilöt vastaavat tiivistelmässä olevista virheistä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen suhteessa esitteen muihin osiin nähden.

1.1. Yleistä Lammin Säästöpankista ja pankin toiminnasta

Lammin Säästöpankki on perustettu vuonna 1877 ja merkitty kaupparekisteriin 13.8.1919 rekisterinumerolla 39.682, Y-tunnus 0197794-8. Pankin tilikausi on kalenterivuosi. Pankin kotipaikka on Lammin kunta ja osoite on Mommilantie 2, 16900 Lammi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) ja säästöpankkilain (1502/2001) mukaista luottolaitostoimintaa, siten kuin pankin sääntöjen 2 §:ssä säädetään. Rahoitustarkastus valvoo viranomaisena pankin toimintaa.

Pankki on Säästöpankkiliiton jäsenpankki. Pankin keskusrahallaitoksena toimii Aktia Säästöpankki Oyj.

Lammin Säästöpankki on itsenäinen vähittäispankkitoimintaa harjoittava talletuspankki. Pankilla on konttorit Hyvinkäällä, Hämeenlinnassa, Lammilla sekä Nurmijärven kirkonkylässä ja Klaukkalassa. Tämän lisäksi Hämeenlinnan Tiiriössä toimii palvelupiste.

Pankin taseen loppusumma 31.12.2005 oli 194,9 miljoonaa euroa ja tilivuoden 2005 voitto oli 0,330 milj. euroa. Pankin vakavaraisuussuhdeluku 31.12.2005 oli 17,25 %.

Pankki tarjoaa rahoituspalveluja yksityishenkilöille, peruselinkeinonharjoittajille sekä pienille ja keskiuurille yrityksille. Lammin Säästöpankin suurimman asiakasryhmän muodostavat kotitalouksien henkilöasiakkaat, jotka edustavat noin 90:ää prosenttia koko asiakasmäärästä. Pankin asiakkaiden käytettävissä on muiden säästöpankkien ja paikallisosuuspankkien konttoriverkosto ympäri Suomen. Lisäksi asiakkaiden käytössä on Automatia Pankkiautomaatit Oy:n noin 1 700 Otto.-käteisautomaatin verkosto.

1.2. Muodostettava kantarahasto ja kantarahasto-osuudet

Lammin Säästöpankin isäntien 29.3.2006 tekemän päätöksen perusteella Lammin Säästöpankkiin muodostetaan kantarahasto. Kantarahaston suuruus on hallituksen 19.4.2006 tekemän päätöksen mukaisesti vähintään miljoona (1 000 000 €) euroa ja enintään kaksimiljoonaa neljäsataaviisikymmentätuhatta (2 450 000 €) euroa.

Kantarahaston valuutta on euro, eikä sitä ole mahdollista vaihtaa toiseksi valuutaksi. Yleisön merkittäväksi tarjotaan vähintään 1000 ja enintään 2450 kappaletta maksullisia kantarahasto-osuuksia. Kantarahasto-osuuksien merkintäpaikkoina toimivat Lammin Säästöpankin kaikki konttorit. Merkintä alkaa 2.5.2006 konttoreiden avatessa ja päättyy viimeistään 31.8.2006 klo 16:30.

Lammin Säästöpankin hallituksella on pankin isäntien kantarahaston perustamista koskevan päätökseen sisältyvän valtuutuksen mukaan oikeus keskeyttää merkintä, kun tehtyjen merkintöjen määrä on vähintään merkittäväksi annettujen kantarahasto-osuuksien enimmäismäärä. Merkintää ei kuitenkaan keskeytetä ennen 5.5.2006. Jollei kantarahaston perustamispäätöksen mukaista

vähimmäismäärää kantarahasto-osuuksia ole merkintäajan kuluessa merkitty, on perustamispäätös rauennut.

Yhden merkittävän kantarahasto-osuuden hinta on tuhat (1000 €) euroa. Kantarahasto-osuus maksetaan merkittäessä. Kantarahasto-osuuden merkitsijöille ei anneta erillisiä väliaikaistodistuksia. Merkitsijä saa merkinnän yhteydessä kuitin tehdystä/maksetusta merkinnästä.

Kantarahasto-osuuksien merkintä tehdään merkintälistaan, joka sisältää kantarahaston muodostamista koskevan Lammin Säästöpankin isäntien päätöksen. Kantarahasto-osuuden merkitsijälle annetaan nimetylle henkilölle asetettu kantarahastotodistus, joka voi koskea useita kantarahasto-osuuksia. Kantarahastotodistus voidaan antaa ainoastaan kantarahasto-osuusluetteloon merkitylle kantarahasto-osuuden omistajalle. Kantarahastotodistus annetaan sen jälkeen, kun kantarahasto on rekisteröity ja täysi maksu kantarahasto-osuudesta on suoritettu. Kantarahasto-osuudet luovutetaan kantarahasto-osuusluetteloon merkitylle omistajalle heille myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana ja paikassa.

Tarjousesitteen laatimisajankohtana voimassa olevan tuloverolain mukaan verovelvollisen verovuonna saamien kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle maksaman voitto-osuuden, osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksaman koron ja sekä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksaman takuupääoman koron yhteenlaskettu määrä on verovapaata tuloa tuhanteenviiteensataan (1500 €) euroon saakka. Jos tällainen tulo on elinkeinotoiminnan tai maatalouden tuloa, verovapaan osan katsotaan kohdistuvan henkilökohtaiseen tuloon, maatalouden tuloon ja elinkeinotoiminnan tuloon tässä järjestyksessä. Siltä osin, kun edellä mainittujen tulojen yhteismäärä ylittää 1 500 euroa, säästöpankin kantarahasto-osuudelle maksama voitto-osuus on luonnolliselle henkilölle ja kuolinpesälle 70 prosenttisesti veronalaista pääomatuloa.

Kantarahasto on pankin sidottua omaa pääomaa. Osuuksille ei ole asetettu vakuutta ja niillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla.

Kantarahasto-osuudet ovat vapaasti luovutettavissa. Kantarahasto-osuuksia ei noteerata julkisesti. Lammin Säästöpankki vastaanottaa kantarahasto-osuuksia koskevia osto- ja myyntitoimeksiantoja.

1.3. Riskitekijät

1.3.1. Lammin Säästöpankin liiketoimintaan liittyvät riskitekijät

Pankin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että konsernin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, korko- ja rahoitusriskit, markkinariskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

Lammin Säästöpankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategian mukaisesti myöskään ota.

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka johtuu siitä, etteivät pankin sopimusosapuolet kykene suoriutumaan sovituista velvoitteistaan eivätkä saadut vakuudet turvaa saatavia. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään

asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukyvyistä. Pankin hallitus on vuoden 2006 alussa tehnyt päätöksen, jonka mukaan henkilöasiakkaan maksukyky arvioidaan myös siten, että nykyinen korkotaso nousisi 3 %-yksikköä. Yritysiasiakkaan maksukykyä arvioitaessa pyydetään yritykseltä tilinpäätöksen lisäksi tulosennuste tulevasta liiketoiminnasta.

Rahoitusriski on jälleerahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Rahoitusriskiä seurataan kuukausittain raportoimalla hallitukselle pankin rahoitustilanteesta sekä maksuvalmiusasemasta. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkestä sekä käytettävissä olevista limiiteistä. Lammin Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto/riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle. Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Pankin sijoituksille osakkeisiin ja osuuksiin on hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa rajattu enimmäismäärä.

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammattitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä. Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti.

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä. Toimintariskeiden toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

1.3.2. Kantarahastoon liittyvät riskitekijät

Vakuus ja etuoikeusasema

Muodostettava kantarahasto luetaan pankin sidotuksi omaksi pääomaksi. Kantarahasto-osuuksille ei ole asetettu vakuutta ja niillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla. Jos pankki julistetaan maksukyvyttömäksi, merkitsee tämä sitä, että kantarahasto-osuuksille ei anneta etuoikeutta, vaan niillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla. Tämän seurauksena sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.

Tuotto ja takaisinmaksu

Arvopaperisijoittamiseen liittyy aina riskejä. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista. Kantarahasto-osuuksille maksettava voitto-osuus vahvistetaan vuosittain jälkikäteen pankin isäntien kevätkokouksessa.

Sijoittajalla on tietyissä tapauksissa oikeus vaatia omalta osaltaan kantarahasto-osuuden lunastusta säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 71§:sä säädetyllä tavalla.

Jälkimarkkinat

Kantarahasto-osuudet ovat vapaasti luovutettavissa. Kantarahasto-osuuksia ei noteerata julkisesti. Lammin Säästöpankki vastaanottaa kantarahasto-osuuksia koskevia osto- ja myyntitoimeksiantoja. Lammin Säästöpankki ei voi taata, että kantarahasto-osuuksille muodostuu jatkuva päivittäinen jälkimarkkina.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan säästöpankki tai sen tytäryritys ei saa vastiketta vastaan hankkia toisen säästöpankin kantarahasto-osuuksia eikä omia tai emopankin kantarahasto-osuuksia.

Verotus

Kantarahasto-osuuksien verotus ja tuotto voivat muuttua laina-aikana. Tarjousesitteessä on tiedot voimassa olevista verosäännöksistä ja siitä ilmenee, miten kantarahasto-osuuksille maksettavaa voitto-osuutta verotetaan.

2. Riskitekijät

2.1. Lammin Säästöpankin toimintaan liittyvät riskitekijät

2.1.1. Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että konsernin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, korko- ja rahoitusriskit, markkinariskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

2.1.2. Periaatteet

Lammin Säästöpankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategian mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioutuhan pankki kattaa tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

2.1.3. Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotto-hallinnon ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maaseutuyrittäjät sekä pk-yritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on sijoitettu luottolina pankin asiakkaille. Luotonannosta kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus vuoden 2005 lopussa oli noin 75 % (vuonna 2004 vastaavasti 78 %). Maaseutuyrittäjien osuus luotonannosta vuonna 2005 oli noin 8 % (8 %) ja muiden noin 17 % (14 %).

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukyvyistä. Pankin hallitus on vuoden 2006 alussa tehnyt päätöksen, jonka mukaan henkilöasiakkaan maksukyky arvioidaan myös siten, että nykyinen korkotaso nousisi 3 %-yksikköä. Yrityksiä arvioitaessa pyydetään yritykseltä tilinpäätöksen lisäksi tulossennuste tulevasta liiketoiminnasta.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille valtuutetuille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luottohallinnon ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden mm. vakuusvaatimusten täyttymiseen.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja seuraamalla. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa suuret asiakasvastuut ja järjestämättömät luotot. Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ylärajan 25 prosenttia pankin omista varoista. Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

2.1.4. Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleenerahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Rahoitusriskiä seurataan kuukausittain raportoimalla hallitukselle pankin rahoitustilanteesta sekä maksuvalmiusasemasta. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkestä sekä käytettävissä olevista limiiteistä.

Lammin Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleenerahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenerahoituksesta on avistaehtoista jakautuen kuitenkin lähes 19 000 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleenerahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

2.1.5. Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Pankin luotoista 96,3 % on viitekorkosidonnaisia kun taas talletuksista 77,4 % on kiinteäkorkoisia. Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Analyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2005 12,7 % vuoden 2005 korkokatteesta.

2.1.6. Kiinteistöriski ja muut sijoitusriskit/osakeriskit

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta Lammin Säästöpankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto oli vuonna 2005 6,3 % (vuonna 2004 6,6 %).

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuottoriskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Pankin sijoituksille osakkeisiin ja osuuksiin on hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa rajattu enimmäismäärä. Tilinpäätöksessä pankilla oli osakkeita ja osuuksia 3,4 milj. euroa, joista yli puolet, 1,8 milj. euroa oli toiminnalle välttämättömiä osakkeita ja osuuksia. Pankilla ei ole sijoituskokonaisuuksia, joissa sijoitusten ja saamisten määrä ylittäisivät luottolaitoslain asettaman rajan 10 % pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit).

2.1.7. Strategiset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammattitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään analyyseja ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

2.1.8. Toimintariskit

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Toimintariskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin toiminnallisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentää laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset, viranomaisten hyväksymät sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on pyritty varautumaan jatkuvuussuunnittelulla.

2.2. Kantarahasto-osuuksiin ja kantarahastoantiin liittyvät riskit

Vakuus ja etuoikeusasema

Muodostettava kantarahasto luetaan pankin sidotuksi omaksi pääomaksi. Liikkeeseen laskettaville kantarahasto-osuuksille ei ole asetettu vakuutta ja niillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla. Jos pankki julistetaan maksukyvyttömäksi, merkitsee tämä sitä, että kantarahasto-osuuksille ei anneta etuoikeutta, vaan niillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla. Tämän seurauksena sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.

Lammin Säästöpankki on vuonna 1877 perustettu paikallispankki, joka vastaa sitoumuksistaan omalla varallisuudellaan. Lammin Säästöpankki kuuluu säästöpankkien vapaaehtoiseen vakuusrahastoon. Säästöpankkien Vakuusrahaston tarkoituksena on rahaston jäseninä olevien pankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahasto voi antaa avustuksia ja avustuslainoja sekä saajapankin taseessa omaan pääomaan luettavia pääomalainoja. Lisäksi rahasto voi antaa takauksia jäsenpankkien ottamille lainoille. Vakuusrahasto ei ole vuoden 1998 jälkeen tehnyt päätöksiä tuen antamisesta säästöpankeille. Vakuusrahaston jäseninä ovat kaikki liiton jäseninä olevat säästöpankit ja säästöpankkiosakeyhtiöt. Rahaston säännösten mukaan säästöpankit eivät ole yhteisvastuussa toistensa veloista tai sitoumuksista. Rahasto on velaton ja vuoden 2005 lopussa sen varat olivat 18,7 miljoonaa euroa.

Kantarahasto-osuuksien markkinoihin liittyvät riskitekijät

Tuotto ja takaisinmaksu

Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä. Arvopaperien historiallinen kehitys ei ole tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöksensä taloudellisista seuraamuksista. Kantarahasto-osuuden omistajalle maksettavan voitto-osuus määrä voi vaihdella eri vuosina. Voitto-osuudelle voidaan asettaa tavoitetaso etukäteen, mutta se ei ole tae osuudelle maksettavasta tuotosta ja sen tasosta. Kantarahasto-osuuksille maksettava voitto-osuus vahvistetaan vuosittain jälkikäteen pankin isäntien kevätkokouksessa.

Sijoittajalla on tietyissä tapauksissa oikeus vaatia omalta osaltaan kantarahasto-osuuden lunastusta säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 71§:sä säädetyllä tavalla.

Kantarahasto voidaan maksaa takaisin säästöpankkilaisissa erikseen määrätyissä tilanteissa, joita ovat säästöpankin purkaminen selvitystilan kautta, säästöpankin sulautuminen toiseen säästöpankkiin, säästöpankin jakautuminen kahdeksi tai useammaksi säästöpankiksi tai säästöpankin luovuttaessa koko liiketoimintansa.

Jälkimarkkinat

Kantarahasto-osuudet ovat vapaasti luovutettavissa. Kantarahastoa ei kuitenkaan listata pörssiin eikä noteerata julkisesti. Lammin Säästöpankki ei voi taata, että kantarahasto-osuuksille muodostuu laina-aikana jatkuva päivittäinen jälkimarkkina. Mikäli sijoittaja haluaa myydä kantarahasto-osuutensa jälkimarkkinoilla, Lammin Säästöpankin konttorit ottavat vastaan osto- ja myyntitoimeksiantoja.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan säästöpankki ei voi hankkia kantarahasto-osuuksia voitonjakokelpoisilla varoillaan.

Verotus

Kantarahasto-osuuksien verotus ja tuotto voivat muuttua laina-ajan aikana. Tarjousesitteessä on tiedot voimassa olevista verosäännöksistä ja siitä ilmenee, miten kantarahasto-osuuksille maksettavaa voitto-osuutta ja kantarahasto-osuuksien pääomaa verotetaan.

3. Yleistä

3.1. Tarjousesitteen hyväksyminen

Tämä tarjousesite on laadittu Suomen arvopaperimarkkinalain (26.5.1989/495), valtiovarainministeriön arvopaperimarkkinalain 2 luvun 3 a §:ssä tarkoitetusta esitteestä antaman asetuksen (538/2005) ja Rahoitustarkastuksen antamien sääntöjen ja tulkintojen mukaisesti. Rahoitustarkastus on hyväksynyt tarjousesitteen, mutta ei vastaa sen tietojen oikeellisuudesta. Rahoitustarkastuksen hyväksymispäätöksen diaarinumero on 7/251/2006.

3.2. Tarjousesitteen julkaiseminen

Tarjousesite on maksutta saatavilla Lammin Säästöpankin kaikissa konttoreissa kunkin konttorin aukioloaikana ja internetissä osoitteessa www.lamminsp.fi viimeistään kaksi pankkipäivää ennen kuin kantarahasto-osuuksien tarjoaminen alkaa. Tarjousesitettä täydennetään, jos siinä olevissa tiedoissa ilmenee ennen tarjouksen päättymistä virhe tai puute, joka voi vaikuttaa sijoittajan mahdollisuuteen tehdä perusteltu päätös.

3.3. Päätös kantarahaston muodostamisesta

Lammin Säästöpankin hallitus on 22.3.2006 päättänyt esittää pankin isännille kantarahaston muodostamista. Lammin Säästöpankin isännät ovat kevätkokouksessaan 29.3.2006 päättäneet kantarahaston muodostamisesta Lammin Säästöpankkiin.

3.4. Tarjousesitteestä vastuulliset henkilöt

Tarjousesitteestä vastaa Lammin Säästöpankki sekä sen hallitus.
Hallituksen jäsenet:

Ossi Lapisto, puheenjohtaja
talousjohtaja

Leena Rautanen-Saari, varapuheenjohtaja
tiedotuspäällikkö

Arto Mäkelä
toiminnanjohtaja

Riitta Rosenberg
emäntä

Satu Taiveaho
kansanedustaja

Marja-Leena Virranranta-Salo
toimitusjohtaja

Timo Virtanen
toimitusjohtaja

Hallituksen varajäsenet:

Jyrki Aho
rikosylikomisario

Reijo Malila
johtaja

Juhani Sinisalo
yrittäjä

Hallituksen työosoitteena on Lammin Säästöpankki, Mommilantie 2, 16900 Lammi.

3.5. Hallituksen vakuutus tarjousesitteestä

Vakuutamme, että tarjousesitteessä annetut tiedot vastaavat parhaan ymmärryksemme mukaan tosiseikkoja ja että tiedoista ei ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

Lammilla huhtikuun 28. päivänä 2006

Lammin Säästöpankin hallitus

3.6. Tilintarkastuksesta vuosina 2003-2005 vastuulliset henkilöt

Pauli Hirviniemi, KHT
Ernst & Young Oy, Aleksanterinkatu 17 A 6.krs, 15110 Lahti

Timo Packalén, HTM
Nurmijärven PK-Tilipalvelu Oy, Pratikankuja 3, Nurmijärvi

Varatilintarkastaja:
Ernst & Young, KHT-yhteisö

Pankin isännät ovat syyskokouksessaan 16.11.2005 valinneet tilintarkastajat jatkamaan tehtävässään myös vuonna 2006.

3.7. Tilintarkastuskertomukset vuosilta 2003-2005

Tilintarkastuskertomus 2003:

Lammin Säästöpankin isännille

Olemme tarkastaneet Lammin Säästöpankin tilinpäätöksen, kirjanpidon sekä hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää pankin toimintakertomuksen, konsernin ja emopankin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta säästöpankkilain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa emopankin osalta 678.336,75 euron voittoa, on laadittu kirjanpitolaian ja Rahoitustarkastuksen sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emopankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on säännösten mukainen.

Lammilla 26. päivänä helmikuuta 2004

Pauli Hirviniemi
KHT

Timo Packalén
HTM

Tilintarkastuskertomus 2004:

Lammin Säästöpankin isännille

Olemme tarkastaneet Lammin Säästöpankin tilinpäätöksen, kirjanpidon sekä hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima

tilinpäätös sisältää pankin toimintakertomuksen, konsernin ja emopankin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta säästöpankkilain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa emopankin osalta 374 287,92 euron voittoa, on laadittu kirjanpitolain ja Rahoitustarkastuksen sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emopankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on säännösten mukainen.

Lammilla 17. päivänä helmikuuta 2005

Pauli Hirviniemi
KHT

Timo Packalén
HTM

Tilintarkastuskertomus 2005:

Lammin Säästöpankin isännille

Olemme tarkastaneet Lammin Säästöpankin tilinpäätöksen, kirjanpidon sekä hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2005. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää pankin toimintakertomuksen, konsernin ja emopankin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta säästöpankkilain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa emopankin osalta 330.250,00 euron voittoa, on laadittu kirjanpitolain ja Rahoitustarkastuksen sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emopankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on säännösten mukainen.

Lammilla 17. päivänä helmikuuta 2006

Pauli Hirviniemi
KHT

Timo Packalén
HTM

4. TIEDOT KANTARAHASTO-OSUUKSISTA

(1) Tarjottavien kantarahasto-osuuksien lukumäärä ja nimellisarvo

Lammin Säästöpankin isäntien 29.3.2006 /12 §:ssä tekemän päätöksen mukaisesti Lammin Säästöpankkiin muodostetaan Säästöpankkilain 13 §:n (28.12.2001/1502) ja Lammin Säästöpankin sääntöjen 4 §:ssä tarkoitettu kantarahasto. Yleisön merkittäväksi tarjotaan vähintään 1000 ja enintään 2 450 kappaletta maksullisia kantarahasto-osuuksia.

Kunkin kantarahasto-osuuden nimellisarvo on tuhat (1 000 €) euroa. Muodostettavan kantarahaston suuruus on vähintään miljoona (1 000 000 €) euroa ja enintään kaksimiljoonaa neljäsataaviisikymmentätuhatta (2 450 000 €) euroa.

(2) Kantarahasto-osuuteen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet

Säästöpankin kaikki kantarahasto-osuudet tuottavat pankissa yhtäläiset oikeudet. Lammin Säästöpankin voimassa olevissa säännöissä ei ole säästöpankkilain 14 §:n mukaista määräystä siitä, että kantarahastossa on erilaisia kantarahasto-osuuksia tai että sellaisia voidaan antaa.

Kantarahasto-osuuden omistajalla on oikeus:

- 1) rahastoantiin säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 32 §:ssä säädetyllä tavalla;
- 2) voitonjakoon säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 41 §:ssä säädetyllä tavalla;
- 3) osallistua isäntien vaaliin säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 43 §:n 3 momentin mukaan Lammin Säästöpankin sääntöjen 6 §:n mukaisesti; sääntöjen 6 §:n mukaan osuudenomistajan äänimäärä on omistettujen kantarahasto-osuuksien mukaan porrastettu ja rajattu enintään 10 ääneen;
- 4) vaatia kantarahasto-osuuden lunastusta säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 71 §:ssä säädetyllä tavalla;
- 5) osuuteen kantarahastosta säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 113 §:n mukaisesti pankkia purettaessa;
- 6) yhdessä muiden kantarahasto-osuuden omistajien kanssa saada isäntien kokous koolle Säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 44 §:n 3 momentin mukaisesti tai asia käsiteltäväksi isäntien kokouksessa säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 44 §:n 4 momentin mukaisesti, jos heillä on vähintään yksi kymmenesosa kaikista kantarahasto-osuuksista;
- 7) moittia pankin isäntien päätöstä säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 59 §:ssä säädetyissä tapauksissa; sekä
- 8) moittia säästöpankin lopputilitystä säästöpankkilain 115 §:ssä säädetyissä tapauksissa.

Kantarahastotodistuksen saajalla ei ole oikeutta käyttää sen omistajalle säästöpankissa kuuluvia oikeuksia ennen kuin hänet on merkitty kantarahasto-osuusluetteloon tai hän on pankille ilmoittanut saantonsa ja esittänyt siitä selvityksen.

(3) Säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 41 §:n mukainen oikeus voitonjakoon

Säästöpankin voittona saadaan, jollei säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 40 §:n 2 momentista taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain (30.12.1993/1607) 38 §:stä tai 81 §:stä muuta johdu, jakaa pankin isäntien päätöksin kantarahasto-osuuksille ja pääomallainoille enintään hallituksen esittämä määrä, joka ei ylitä viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja säästöpankin muun vapaan oman pääoman yhteenlaskettua määrää, vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla, muilla säästöpankkilain (30.12.1993/1607) 41 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla säästöpankin tilinpäätöksessä tehdyt, kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta. Kantarahasto-osuuksille voidaan voitto-osuutena jakaa vain voittoa ja muuta vapaata omaa pääomaa, joka on syntynyt kantarahaston muodostamisen jälkeen.

Siitä osasta säästöpankin voittoa, jota ei käytetä vararahaston korottamiseen, voiton jakamiseen kantarahasto-osuuksille tai pääomallainoille tai jätetä säästöpankin vapaaseen omaan pääomaan, voidaan varoja isäntien päätöksellä hallituksen esittämää määrää ylittämättä käyttää säästäväisyyden edistämiseen tai muihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Säästöpankin, joka on konsernin emoyritys, voittona ei saa siitä huolimatta, että voitonjako olisi säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 41 §:n 1 ja 2 momentin nojalla sallittu, jakaa määrää, joka ylittää viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun konsernitaseen mukaisen voiton ja konsernin muun vapaan oman pääoman yhteenlasketun määrän, vähennettynä konsernitaseen osoittamalla tappiolla, muilla säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 41 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla konserniin kuuluvien yritysten tilinpäätöksissä tehdyt, kirjanpitolain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on konsernitilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta.

Kantarahasto-osuuden omistajille voidaan säästöpankkilain 41 §:ssä tarkoitettulla tavalla ja rajoituksin jakaa voittoa ensimmäisen kerran kantarahaston muodostamisen lain 26 § 5 momentissa tarkoitettua rekisteröintiajankohtaa välittömästi seuraavien, täysien kalenterikuukausien aikana kertyvästä voitosta tilikaudelta 01.01.2006 - 31.12.2006. Säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 26,5 §:n mukaan korotus on ilmoitettava rekisteröitäväksi viipymättä ja viimeistään vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä. Korotuspäätös pyritään rekisteröimään viimeistään kuukauden kuluessa merkintäajan päättymisestä. Voitto-osuuden jakamisesta tekevät päätöksen pankin hallituksen esityksestä pankin isännät kevätkokouksessaan vuonna 2007.

Lammin Säästöpankin hallituksen asettama tavoitteellinen voitto-osuus vuoden 2006 osalta on kantarahasto-osuutta kohden 3 %. Asetettu tavoitetaso ei ole tae osuudelle maksettavasta tuotosta ja sen tasosta. Voitto-osuuden määrä voi vaihdella eri vuosina.

Oikeus nostamattomaan voitto-osuuteen vanhenee velan vanhentumisesta annetun lain (15.08.2003/728) 4 ja 5,1 §:n mukaisesti kolmen (3) vuoden kuluessa siitä, kun se pankin isäntien tekemän voitonjakopäätöksen pohjalta viimeistään on ollut nostettavissa.

(4) Voitto-osuuden verotus

Tuloverolain (30.12.1992/1535) 33 d §:n mukaan verovelvollisen verovuonna saamien kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle maksaman voitto-osuuden, osuuskunnan osuuspääomalle, sijoitusosuudelle ja lisäosuudelle maksaman koron ja sekä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksaman takuupääoman koron yhteenlaskettu määrä on verovapaata tuloa

tuhanteenviiteensataan (1500 €) euroon saakka. Jos tällainen tulo on elinkeinotoiminnan tai maatalouden tuloa, verovapaan osan katsotaan kohdistuvan henkilökohtaiseen tuloon, maatalouden tuloon ja elinkeinotoiminnan tuloon tässä järjestyksessä. Siltä osin, kun edellä mainittujen tulojen yhteismäärä ylittää 1 500 euroa, säästöpankin kantarahasto-osuudelle maksama voitto-osuus on luonnolliselle henkilölle ja kuolinpesälle 70 prosenttisesti veronalaista pääomatuloa. Verotusta koskevat tiedot perustuvat 1.4.2006 voimassa oleviin säädöksiin.

(5) Kantarahasto-osuuksien luovutettavuus

Kantarahasto-osuuden merkitsijälle annetaan nimetylle henkilölle asetettu kantarahastotodistus, joka voi koskea useita kantarahasto-osuuksia. Kantarahasto-osuus voidaan rajoituksitta luovuttaa ja hankkia. Säästöpankki tai sen tytäryritys ei saa vastiketta vastaan hankkia toisen säästöpankin kantarahasto-osuuksia eikä omia tai emopankin kantarahasto-osuuksia.

5. TIEDOT KANTARAHASTO-OSUUKSIEN TARJOAMISESTA

(1) Päätökset ja valtuudet

Lammin Säästöpankin isännät ovat isäntien kevätkokouksessa 29.3.2006 tehneet pankin hallituksen esityksen mukaisesti päätöksen säästöpankkilain (28.12.2001/1501) 13 §:ssä tarkoitetun kantarahaston muodostamisesta. Lain edellyttämä määräys kantarahastosta sisältyy Lammin Säästöpankin voimassa olevien sääntöjen 4 §:ään.

(2) Merkintäaika ja paikat

Kantarahasto-osuudet tarjotaan yleisön merkittäväksi. Merkintä alkaa 2.5.2006 pankin konttoreiden avatessa ja päättyy viimeistään 31.8.2006 kello 16.30. Merkintäpaikkoina toimivat Lammin Säästöpankin kaikki konttorit.

Kantarahasto-osuuksien merkintä tehdään merkintälistaan, joka sisältää kantarahaston muodostamista koskevan Lammin Säästöpankin isäntien päätöksen. Jäljennökset Lammin Säästöpankin säännöistä sekä säästöpankkilain 26 §:n mukaan nähtäväksi asetetuista asiakirjoista ovat merkitsijöiden nähtävänä kussakin merkintäpaikassa. Merkintää tehtäessä ei peritä erillistä merkintäpalkkiota.

(3) Merkinnän keskeyttäminen ylimerkintätilanteessa

Lammin Säästöpankin hallituksella on pankin isäntien kantarahaston perustamista koskevan päätökseen sisältyvän valtuutuksen mukaan oikeus keskeyttää merkintä, kun tehtyjen merkintöjen määrä on vähintään merkittäväksi annettujen kantarahasto-osuuksien enimmäismäärä. Merkintää ei kuitenkaan keskeytetä ennen 5.5.2006.

Lammin Säästöpankin isäntien päätöksessään säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 26 § 1 momentin 7 kohdan mukaisesti antaman valtuutuksen nojalla perusteesta, jonka mukaan kantarahasto-osuudet mahdollisessa ylimerkintätilanteessa annetaan, päättää pankin hallitus. Mahdollisessa ylimerkintätilanteessa kantarahasto-osuudet annetaan merkitsijöille ensisijaisesti merkintäajankohdan mukaisessa järjestyksessä.

(4) Alimerkintä

Jollei kantarahaston perustamispäätöksen mukaista vähimmäismäärää kantarahasto-osuuksia ole merkintäajan kuluessa merkitty, on perustamispäätös rauennut.

Perustamispäätöksen rautessa maksettu merkintähinta palautetaan merkitsijälle viiden (5) pankkipäivän kuluessa merkintäajan päättymisestä.

(5) Kantarahasto-osuudesta maksettava hinta

Yhden merkittävän kantarahasto-osuuden hinta on tuhat (1 000) euroa.

(6) Maksuehdot

Kantarahasto-osuudet maksetaan merkintää tehtäessä.

(7) Kantarahasto-osuuksien toimitustapa ja -aikataulu

Kantarahastotodistus voidaan antaa ainoastaan kantarahasto-osuusluetteloon merkitylle kantarahasto-osuuden omistajalle. Kantarahastotodistus voi säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 16 §:n mukaisesti koskea useita kantarahasto-osuuksia. Kantarahastotodistus annetaan sen jälkeen, kun kantarahasto on rekisteröity ja täysi maksu kantarahasto-osuudesta on suoritettu. Kantarahasto-osuudet luovutetaan kantarahasto-osuusluetteloon merkitylle omistajalle kolmen (3) kuukauden kuluessa merkintäajan päättymisestä merkintäpaikassa.

Kantarahasto-osuuden merkitsijöille ei anneta erillisiä väliaikaistodistuksia. Merkitsijä saa merkinnän yhteydessä kuitenkin tehdystä/maksetusta merkinnästä.

(8) Vakuus

Kantarahasto on säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 10 §:n mukaisesti pankin sidottua omaa pääomaa. Osuuksille ei ole asetettu vakuutta ja niillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla.

(9) Jälkimarkkinat

Kantarahasto-osuudet ovat vapaasti luovutettavissa. Kantarahasto-osuuksia ei noteerata julkisesti. Lammin Säästöpankki vastaanottaa kantarahasto-osuuksia koskevia osto- ja myyntitoimeksiantoja. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan säästöpankki ei voi hankkia kantarahasto-osuuksia voitonjakokelpoisilla varoillaan. Kantarahasto voidaan maksaa takaisin, kun säästöpankki puretaan selvitystilan kautta säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 113 §:n mukaisesti sekä kantarahasto-osuuden omistajan vaateesta säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 71 §:n mukaisesti säästöpankin sulautuessa toiseen säästöpankkiin, säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 83 §:n mukaisesti säästöpankin jakautuessa kahdeksi tai useammaksi säästöpankiksi tai säästöpankkilain (28.12.2001/1502) 89 §:n mukaisesti säästöpankin luovuttaessa koko liiketoimintansa.

(10) Merkintä- ja muut sitoumukset

Merkintäsitoumuksia tai muita liikkeeseenlaskuun liittyviä sitoumuksia ei ole annettu.

(11) Kertyvä pääoma ja käyttötapa

Kantarahasto-osuuksien merkinnästä liikkeeseenlaskijalle kertyvä pääoma on merkittyjen kantarahasto-osuuksien yhteismäärä, vähintään miljoona (1 000 000 €) euroa ja enintään kaksimiljoonaa neljäsataaviisikymmentätuhatta (2 450 000 €) euroa. Arvio liikkeeseenlaskusta aiheutuvista kuluista on noin kahdeksantuhatta (8 000) €. Kertyvä pääoma liikkeeseenlaskusta aiheutuvilla kuluilla vähennettynä käytetään kokonaisuudessaan Lammin Säästöpankin tavanomaisessa liiketoiminnassa.

(12) Ylivoimainen este

Lammin Säästöpankki ei vastaa kantarahasto-osuuden haltijaan nähden vahingosta, joka aiheutuu

a) viranomaisten toimenpiteistä, sodasta tai sodan uhasta, kapinasta tai kansalaislevottomuudesta;

b) Lammin Säästöpankista riippumattomasta ja sen toimintaan olennaisesti vaikuttavasta häiriöstä posti- tai teleliikenteessä taikka sähkövirran saannissa;

c) Lammin Säästöpankin toiminnon tai toimenpiteen viivästyisestä tulipalon tai siihen verrattavan muun onnettomuuden johdosta;

d) Lammin Säästöpankin toimintaan olennaisesti vaikuttavasta työtaistelutilanteesta, kuten lakosta, sulusta, boikotista tai saarrosta silloinkaan, kun se koskee vain osaa Lammin Säästöpankin toimihenkilöistä ja huolimatta siitä, onko Lammin Säästöpankki siihen osallisena vai ei; tai

e) muista näihin verrattavasta ylivoimaisesta esteestä tai vastaavanlaisesta syytä johtuvasta Lammin Säästöpankin liiketoiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

6. TIEDOT KANTARAHASTON MUODOSTAJASTA

6.1. Lammin Säästöpankki

Lammin Säästöpankki on perustettu vuonna 1877 ja merkitty kaupparekisteriin 13.8.1919 rekisterinumerolla 39.682, Y-tunnus 0197794-8. Pankin kotipaikka on Lammi ja pääkonttorin osoite on Mommilantie 2, 16900 Lammi, jossa asiakirjat ovat nähtävillä. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.

Pankki harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain ja säästöpankkilain mukaista luottolaitostointaa siten kuin pankin sääntöjen 2 §:ssä säädetään. Lisäksi pankki tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 3 §:n tarkoittamista sijoituspalveluista arvopaperinvälitystä sekä saman lain 16 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua sijoituskohteiden säilytys- ja hoitopalvelua.

Pankki on Säästöpankkiliiton jäsenpankki.

Lammin Säästöpankki kuuluu säästöpankkien vapaaehtoiseen vakuusrahastoon, jonka tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Säästöpankkia valvoo ja tarkastaa Säästöpankkitarkastus. Lammin Säästöpankki on myös julkisen valvonnan alainen luottolaitos, jota Suomen Pankin yhteydessä toimiva Rahoitustarkastus valvoo.

Lammin Säästöpankki ja sen tytäryhtiö Kiinteistö Oy Wilhelmiina muodostavat konsernin. Emoyhtiö omistaa 100 % tytäryhtiönsä osakkeista. Tytäryhtiön toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta muodostettaessa kokonaiskäsitystä konsernin toiminnasta ja sen vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen. Konsernitilinpäätös on laadittu ensimmäisen kerran vuonna 2003.

Pankki ei ole minkään konsernin tytär- tai osakkuusyhtiö.

6.2. Hallinto

Lammin Säästöpankin hallintoa hoidetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain, säästöpankkilain sekä Lammin Säästöpankkia varten vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Hallintoa koskevia sääntöjä sisältyy myös pankin yleisiin ohjeisiin, joissa on eri hallintoelinten vastuualueiden yksityiskohtaisempi määrittely. Säästöpankin ylimpänä hallintoelimenä ovat isännät. Isäntien tehtävänä on käsitellä heille säästöpankkilain mukaan kuuluvat asiat ja valvoa, että pankkia hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti lain ja sääntöjen mukaisesti. Isännät vahvistavat pankin toimintaa koskevat yleiset ohjeet asioissa, jotka ovat laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä. Isännät nimittävät pankin hallituksen.

Lammin Säästöpankin isännissä on 48 jäsentä. Pankin sääntöjen mukaan heitä on oltava vähintään 21 ja enintään 51. Isäntien puheenjohtajana toimii hankintapäällikkö Jouni Vantaala ja varapuheenjohtajana kirkkoherra Heli Ulvinen.

Säästöpankin hallituksen tehtävänä on edustaa säästöpankkia ja johtaa pankin toimintaa lain, sääntöjen ja isäntien antamien ohjeiden mukaisesti. Lammin Säästöpankin hallituksessa on seitsemän jäsentä. Pankin sääntöjen mukaan heitä on oltava vähintään neljä ja enintään kahdeksan. Hallituksen puheenjohtajana toimii talousjohtaja Ossi Lapisto ja varapuheenjohtajana tiedotuspäällikkö Leena Rautanen-Saari.

Hallituksen valitsema toimitusjohtaja huolehtii pankin juoksevasta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen nimittämä pankin johtoryhmä osallistuu pankin juoksevaa liiketoimintaa koskevaan päätöksentekoon hallituksen johtoryhmälle vahvistaman toimintaohjeen mukaisesti.

Hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle.

Pankin hallinto-, johto- ja valvontaelimiin kuuluvien henkilöiden yksityisten etujen ja/tai muiden tehtävien ja niiden tehtävien välillä, joita heillä on Lammin Säästöpankissa, ei ole eturistiriitoja.

Lammin Säästöpankin muodostaman konsernin pankin hallituksen jäsenille ja varajäsenille sekä pankin toimitusjohtajalle ja hänen varamiehelleen maksetut palkat ja palkkiot sekä myöntämät luontaisedut tilinpäätöshetkellä 31.12.2005 ovat yhteensä 177 890,67 €.

Lammin Säästöpankkiin kantarahasto muodostetaan pankin isäntien 29.3.2006 tekemällä päätöksellä. Pankin hallituksen jäsenillä, pankin toimitusjohtajalla ja hänen varamiehellään tai heidän arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvallassaan olevilla yhteisöillä tai säätiöillä ei ole 2.5.2006 merkinnän käynnistyessä omistuksessaan Lammin Säästöpankin kantarahasto-osuuksia. Pankki ei ole laskenut liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja, optiolainoja tai optio-oikeuksia, jotka oikeuttaisivat Lammin Säästöpankin kantarahasto-osuuksien merkintään. Kannustinohjelmia tai muita vastaavia järjestelyjä, jotka koskevat mainituille tahoille tai henkilökunnalle suunnattuja tai suunnattavia liikkeeseenlaskuja, ei pankilla ole.

Pankin hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan varamiehen tai liikkeeseenlaskijan lähipiiriin kuuluvien omistusyhteisyritysten välillä ei ole viimeksi päättyneen tai kuluvan tilikauden aikana suoritettu luonteeltaan tai ehdoiltaan epätavallisia liiketoimia eikä vielä keskeneräisiä, aikaisempien tilikausien aikana suoritettuja tällaisia liiketoimia ole.

Lammin Säästöpankin muodostaman konsernin pankin hallituksen jäsenille, pankin toimitusjohtajalle ja hänen varamiehelleen myöntämät luotot ja takaukset tilinpäätöshetkellä 31.12.2005 ovat yhteensä 418 008,00 €. Tilinpäätökseen 31.12.2005 sisältyvät lainasaatavat pankin konserniin kuuluville yrityksiltä ovat 406 746,82 €.

Lammin Säästöpankin isännät:

Vantaala Jouni, puheenjohtaja, hankintapääll., Lammi
Ulvinen Heli, varapuheenjohtaja, kirkkoherra, Lammi

Engstrand Anni, yrittäjä, Nurmijärvi
Flinck Jari, yrittäjä, Nurmijärvi
Gört Risto, autoilija, Hyvinkää
Haapaniemi Arto, opettaja, Lammi
Hasila Arvi, maanviljelijä, Lammi
Honkasalo Mikko, lääkäri, Nurmijärvi
Inovaara Tarja, fysioterapeutti, Lammi
Jokinen Jouni, päivittäistavarapääll., Lammi
Kankaanpää Jaakko, maanviljelijä, Lammi
Kartano Antti, maanviljelijä, Lammi
Kolari Tuula, sairaanhoitaja, Lammi
Koski Jari, silmälääkäri, Nurmijärvi
Kukko Teemu, yrittäjä, Hämeenlinna
Kunttu Jarmo, yrittäjä, Nurmijärvi
Lahtinen Heidi, yrittäjä, Nurmijärvi
Laine Leena, yrittäjä, Nurmijärvi
Laine Maija, erityisopettaja, Lammi
Lehtonen Hely, myymäläesimies, Lammi
Leppänen Sari, yrittäjä, Nurmijärvi
Lindholm Leo, maanviljelijä, Lammi
Lindholm Sinikka, perushoitaja, Lammi
Mikkola Jukka-Pekka, toimitusjohtaja, Hattula
Mäkeläinen Heikki, autoilija, Lammi

Mökkälä Matti, maanviljelijä, Lammi
Nokkonen Pekka, maanviljelijä, Lammi
Oksanen Leena, kiint.väl./yrittäjä, Hämeenlinna
Pahlman Riitta, apteekkari, Hyvinkää
Parviainen Reijo, hoitaja, Lammi
Piekkari Ari, isännöitsijä, Hyvinkää
Pietikäinen Sirpa, KTM, Hämeenlinna
Raukola Mauno, ylikonstaapeli, Lammi
Riihimäki Mauri, myyntipäällikkö, Hattula
Saarinen Ismo, asianajaja, Nurmijärvi
Salminen Pekka, luokanopettaja, Hämeenlinna
Salo Sisko, osastosihteeri, Lammi
Sinnelä Pirjo, yrittäjä, Vantaa
Tani Sari, laborantti, Hyvinkää
Tuominen Kari, myyntipäällikkö, Hyvinkää
Vahtokari Ilkka, opistoupseeri, Hämeenlinna
Veräväinen Matti, maanviljelijä, Lammi
Vesanen Sirkku, perushoitaja, Lammi
Viitanen Pertti, toimialajohtaja, Hyvinkää
Vilkman Liisa, sairaanhoitaja, Lammi
Väkiparta Tuula, talouspäällikkö, Hyvinkää
Westerlund Heikki, liikkeenharjoittaja, Lammi
Yli-Jaakkola Tuula, apulaisjohtaja, Nurmijärvi

Lammin Säästöpankin hallitus:

Lapisto Ossi, puheenjohtaja, talousjohtaja, Hämeenlinna
Mäkelä Arto, toiminnanjohtaja, Hyvinkää
Rautanen-Saari Leena, viestintäpäällikkö, Vantaa
Rosenberg Riitta, emäntä, Janakkala
Virranranta-Salo Marja-Leena, toimitusjohtaja, Lammi
Virtanen Timo, toimitusjohtaja, Lammi

Varajäsenet
Aho Jyrki, rikosylikomisario, Hyvinkää
Malila Reijo, johtaja, Lammi
Sinisalo Juhani, yrittäjä, Nurmijärvi

Hallituksen työosoite: Lammin Säästöpankki, Mommilantie 2, 16900 Lammi.

Lammin Säästöpankin johtoryhmä:

Moilanen Markku, toimitusjohtaja, Lammi
Sinkkonen Marko, t.j:n varamies, pankinjohtaja, Hyvinkää

Ahonen Sari, sijoitusjohtaja, Hyvinkää
Suvanto Paula, hallintojohtaja, Hyvinkää

Johtoryhmän työosoite: Lammin Säästöpankki, Mommilantie 2, 16900 Lammi.

Pankin palveluksessa oli vuoden 2005 lopussa 42 henkilöä.

6.3. Lammin Säästöpankin toimiala

Lammin Säästöpankki on itsenäinen paikallista vähittäispankkitoimintaa harjoittava talletuspankki. Pankki tarjoaa nykyaikaisia ja monipuolisia rahoituspalveluita yksityishenkilöille, elinkeinonharjoittajille sekä pienille ja keskiuurille yrityksille. Pankin palveluvalikoimaan kuuluvat päivittäispankkipalvelut,

säästäminen ja sijoittaminen sekä luotonanto. Palvelutuotteet on jaettu kolmeen kokonaisuuteen - maksujenvälitys, säästäminen ja lainaaminen.

6.4. Päämarkkinat

Lammin Säästöpankin päätoimialueena on Kanta-Häme ja Uusimaa. Pankin asiakaskunta koostuu pääosin yksityisasiakkaista ja toimialueen pk-yrityksistä. Pankilla on konttorit Hämeenlinnassa, Hyvinkäällä, Lammilla sekä Nurmijärvellä kirkonkylässä ja Klaukkalassa. Tämän lisäksi Hämeenlinnan Tiiriössä toimii palvelupiste.

Pankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen pääosin talletuksina omalta toimialueeltaan. Varainhankinnasta merkittävä osa on sijoitettu luottoina pankin asiakkaille. Luotonannosta kotitalouksien ja elinkeinoharjoittajien osuus on noin 75 %, maaseutuyrittäjien osuus luotonannosta on noin 8 % ja muiden ryhmien noin 17 %.

Pankin asiakkaiden käytettävissä on muiden säästöpankkien ja paikallisosuuspankkien konttoriverkosto ympäri Suomen. Lisäksi asiakkaiden käytössä on Automatia Pankkiautomaatit Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen myötä koko maan kattava, noin 1 700 Otto.-käteisautomaatin verkosto.

Pankin keskeisten tietojärjestelmien hoito on sopimuksella ulkoistettu säästöpankkien kokonaan omistamaan Oy Samlink Ab:hen ja pankin kirjanpidon hoito Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:hyn. Aktia Säästöpankki Oyj toimii sopimuksen perusteella pankin keskusrahallaitoksena.

6.5. Pääoma

Pankin oma pääoma varauksineen verovelka vähennettynä oli 31.12.2005 15 921 353,43 euroa. Oma pääoma koostui peruspääomasta 200,00 euroa ja vararahastosta 1 161 802,22 euroa sekä vapaasta omasta pääomasta 7 626 601,53 euroa. Vapaaehtoisten varausten määrä oli 6 927 533,49 euroa. Pankilla ei ole valtion pääomasijoituksia.

Pankin voitto 31.12.2005 päättyneeltä tilikaudelta oli 330 250,00 euroa.

Edellä mainitusta pankin tilikauden 01.01. - 31.12.2005 voitosta on hallituksen esityksestä pankin isäntien 29.3.2006 tekemällä päätöksellä päätetty varata enintään 100 000 euroa lahjoitettavaksi Säästöpankkisäätiö Tavastialle säästäväisyyden edistämiseen.

7. TALOUDELLISET TIEDOT

Lammin Säästöpankin tilinpäätökset tilikausilta 2003, 2004 ja 2005 on laadittu ja esitetty kirjanpito- ja luottolaitostoimintalain säännösten, valtionvarainministeriön luottolaitoslain tilinpäätöksestä antaman asetuksen (21.12.2000/1259) sekä Rahoitustarkastuksen määräysten 106.1 ja 106.2 mukaisesti.

Lammin Säästöpankin tilintarkastettu tilinpäätökset tilikaudelta 1.1.-31.12.2005 sekä tilikausien 1.1.-31.12.2004 ja 1.1.-31.12.2003 tuloslaskelma- ja tasetidot ovat tämän esitteen kohdassa 7.1-7.3 sivuilla 21- 66. Kyseisten tilikausien tilintarkastuskertomukset ovat tämän esitteen kohdassa 3.7 sivuilla 11-12.

7.1. Lammin Säästöpankin tilinpäätös 2005

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2005

Lammin Säästöpankki on itsenäinen paikallispankki, joka toimii Kanta-Hämeessä ja Uudellamaalla. Vuosi 2005 oli pankin 128. toimintavuosi. Pankin asiakaskunta koostuu lähinnä yksityisasiakkaista, maaseutuyrittäjistä ja toimialueen pk-yrityksistä.

Lammin Säästöpankki emoyhtiönä ja sen tytäryhtiö Kiinteistö Oy Wilhelmiina muodostavat konsernin. Emoyhtiö omistaa 100 % tytäryhtiönsä osakkeista. Tytäryhtiön toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta muodostettaessa kokonaiskäsitystä konsernin toiminnasta ja sen vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen. Tästä syystä toimintakertomuksessa kuvataan pääosin pankin toimintoja.

PANKIN LIIKETOIMINTA

Lammin Säästöpankin liiketoiminnan kasvu ja tuloskehitys jatkuivat odotusten mukaisesti tilikauden aikana.

Pankin tase kasvoi vuoden 2005 aikana 7,9 %, ja tase oli vuoden lopussa 194,9 milj. euroa. Talletusten kasvu oli 12,7 milj. euroa eli 8,4 %. Pankin varainhankinta oli yhteensä 169,9 milj. euroa (157,3 milj. euroa vuonna 2004). Luotot kasvoivat 12,5 % ja olivat tilikauden päättyessä 157,0 milj. euroa. Pankki sai uusia asiakkaita vuoden aikana 1 519, ja pankin asiakasmäärä 31.12.2005 oli 21 227.

Taseen kasvu aiempaan vuoteen verrattuna johtui mm. hyvästä asiakasmäärän lisäyksestä ja asiakkaiden käyttöön ottamien uusien tuotteiden ja palveluiden määrästä.

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj hankki 12.9.2005 tehdyillä kaupoilla Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomelta ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselta Pohjola-Yhtymä Oyj:n osake-enemmistön. Pohjolan uutena emoyhtiönä OKO ilmoitti heti osakekaupan jälkeen, että Pohjola myy omistamansa Nooa Säästöpankki Oy:n osakkeet ja aloittaa neuvottelut yhteistyön lopettamisesta säästöpankkien kanssa. Pohjolan omistajanvaihdos ja uuden omistajan ilmoittama tavoite yhteistyön lopettamisesta merkitsivät säästöpankkien sekä Pohjolan ja Suomi-yhtiön välillä syksyllä 2002 aloitetun yhteistyön päättymistä. Osapuolet ovat syksystä 2005 lähtien neuvotelleet yhteistyön päättämisen ehdoista.

Pohjola-yhteistyön päättymisestä huolimatta säästöpankit tarjoavat jatkossakin asiakkailleen laadukkaat vakuutuspalvelut. Säästöpankit ovat tehneet uusien vakuutusyhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyösopimukset, jotka mahdollistavat kattavat palvelut. Pankin tuotevalikoimaan kuuluvat myös Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastot. Lisäksi pankki myy Genworth Financialin lainaturvavakuutuksia.

Säästöpankit ovat tehneet Säästöpankki Aktia Oyj:n ja sen tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankin kanssa sopimuksen kiinnitysluottojen välittämisestä. Samalla Aktia myi 20 % Aktia Hypoteekkipankin osakkeista 32 säästöpankille, mukana tässä ryhmässä on myös Lammin Säästöpankki. Yhteistyön myötä säästöpankit saavat käyttöönsä uuden kanavan antolainauksensa jälleenaioittamiseksi.

TULOS

Lammin Säästöpankin liikevoitto oli budjetoidun mukainen 1,3 milj. euroa (1,4 milj. euroa). Liikevoitto pieneni 5,4 % edelliseen tilikauteen verrattuna. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,7 % (0,8 %).

Pankin keskeiset tuloslaskelman erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	1-12/2005	1-12/2004	Muutos-%	1-12/2003	Muutos-%
Korkokate	4 227	4 102	3,1	4 535	-9,5
Nettopalkkiot	1 096	1 144	-4,2	1 078	6,1
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	16	0		0	
Muut tuotot	346	356	-2,8	293	21,4
Tuotot yhteensä	5 685	5 602	1,5	5 906	-5,1
Henkilöstökulut	-1 664	-1 718	-3,1	-1 751	-1,9
Muut hallintokulut	-1 581	-1 566	1,0	-1 474	6,2
Muut kulut	-1 070	-977	9,5	-991	-1,4
Arvonalentumiset luotoista	-72	32		64	-50,5
Kulut yhteensä	-4 387	-4 229	3,7	-4 152	1,9
Kulu-tuotto -suhde	0,76	0,76		0,71	
Liikevoitto	1 298	1 373	-5,4	1 754	-21,7
Tilikauden tulos	330	374	-11,8	678	-44,8

Kulu-tuotto –suhteen tunnusluku on laskettu seuraavasti:

Kulu-tuotto –suhde =

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aneettomista hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut

Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotuotot + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Liiketuloksen kehitys johtui huomattavasta panostuksesta henkilöstön kehittämiseen, Hämeenlinnan ja Klaukkalan konttoreiden tilojen uudistamisesta, siirtymisestä Otto.-automaattiverkon käyttämiseen sekä loppuvuonna kirjatusta luottotappiosta. Korkokate kasvoi 125 069 eurolla eli 3,1 %:lla 4,2 milj. euroon. Korkotuotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 398 722 euroa eli 6,5 %. Korkokulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 273 653 euroa eli 13,6 %.

Palkkiotuotot, 1,4 milj. euroa, eivät oleellisesti muuttuneet edellisestä vuodesta. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot lisäsivät pankin tuottoja 16 400 eurolla, kun pankki realisoi myytävissä olevia rahoitusvaroja. Arvopaperikaupan nettotuotot kasvoivat 58 129 eurolla. Luku ei ole täysin vertailukelpoinen edelliseen tilikauteen verrattuna. Muut tuotot yhteensä pienenivät 2,8 % ja olivat kokonaismäärältään 345 823 euroa. Saadut osingot vähenivät 26,5 %:lla 106 638 euroon.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja sosiaalikulusta. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 1,7 milj. euroa, mikä oli 3,1 % pienempi kuin edellisellä vuonna. Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 42 henkilöä. Henkilömäärä väheni 2 hengellä vuoden aikana.

Hallintokulut ilman henkilöstökuluja olivat edellisvuoden tasolla ollen 1,6 milj. euroa. Palkkiokulut kasvoivat 10,8 %. Tämä johtui suureksi osaksi asiakkaiden Otto. -automaattien käytön lisääntymisestä. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 312 636 euroa (211 625 euroa). Liiketoiminnan muut kulut olivat edellisvuoden tasolla.

Arvon alentumiset luotoista ja luottotappiot kasvoivat 116,4 %:lla ja niiden bruttomäärä oli 104 820 euroa. Pankki sai aikaisemmin luottotappioiksi kirjatuista saatavista palautuksia 32 561 euroa. Arvon alentumisten sekä luotto- ja takaustappioiden nettomäärä tilikauden lopussa oli -72 259 euroa (31 637 euroa).

Tilivuoden voitto oli tilinpäätössiirtojen ja suoriteperusteisten verojen jälkeen 330 250 euroa.

TASE

Lammin Säästöpankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2005	31.12.2004	Muutos-%	31.12.2003	Muutos-%
Varainhankinta	169 890	157 338	8,0	143 952	9,3
Luotonanto	157 015	139 572	12,5	126 904	10,0
Sijoitukset	30 613	34 579	-11,5	29 025	19,1
Vieras pääoma	178 895	166 159	7,7	149 925	10,8
Oma pääoma	9 119	8 433	8,1	8 058	4,6
Tase	194 942	180 649	7,9	163 207	10,7
ROA %	0,6	0,7		0,9	
ROE %	8,8	9,7		13,2	
Omavaraisuusaste	7,3	7,2		7,2	

Tunnusluvut on laskettu seuraavien laskentakaavojen mukaisesti:

Koko pääoman tuotto prosentteina (ROA) =

$$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \cdot 100$$

Oman pääoman tuotto prosentteina (ROE) =

$$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \cdot 100$$

Omavaraisuusaste =

$$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \cdot 100$$

Oman pääoman eriin sisältyy 31.12.2005 käyvän arvon rahasto. Tämän takia oman pääoman tuotto ja omavaraisuusaste eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2003 ja 2004 osalta. Muutokset eivät ole kuitenkaan vaikuttaneet olennaisesti tunnuslukujen vertailukelpoisuuteen.

Talletukset

Talletukset kasvoivat vuoden aikana 12,7 milj. euroa eli 8,4 %. Yleisön talletuksia oli vuoden lopussa 163,5 milj. euroa ja niiden keskiporko oli 1,3 %.

Käyttely- ja säästämistilit kasvoivat vuoden aikana 11,1 milj. euroa eli 10,0 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 121,9 milj. euroa. Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 1,6 milj. euroa eli 4,1 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 41,6 milj. euroa.

Muu vieras pääoma ja sitoumukset

Tilinpäätöksessä pankin vieras pääoma oli yhteensä 178,9 milj. euroa, josta talletusten osuus oli 91,4 %. Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana vastuudebentuurilainan, jonka määrä oli 2,0 milj. euroa. Tilikauden päättyessä pankilla oli edellä mainittuja lainoja yhteensä 6,4 milj. euroa (6,6 milj. euroa).

Velat luottolaitoksille olivat 3,1 milj. euroa (3,0 milj. euroa). Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Pankkitakausten ja muiden taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 10,0 milj. euroa, mikä on 2,0 milj. euroa suurempi kuin edellisen vuoden lopussa.

Luotonanto

Lammin Säästöpankin luottokanta oli tilikauden lopussa 157,0 milj. euroa (139,6 milj. euroa) ja sen keskiporko oli 3,7 %. Luottojen nettolisäys oli 17,4 milj. euroa eli 12,5 %. Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 78,1 milj. euroa. Luotonantoon sisältyvien valtion varoista välitettyjen luottojen määrä oli 1,8 milj. euroa (2,1 milj. euroa).

Vuoden 2005 aikana Lammin Säästöpankki ryhtyi välittämään henkilöasiakkaiden asuntoluottoja Suomen Hypoteekkiyhdistys ry:ltä. Hypoteekkiyhdistyksestä välitettyjen asuntoluottojen määrä mukaan lukien luottokanta kasvoi 15,7 %. Lisäksi yritysrahoituksessa pankki välitti Finnvera Oyj:n ja eläkevakuutusyhtiöiden palveluita.

Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen hyvin maltillisella tasolla ollen vuoden lopussa 280 827 euroa eli 104 418 euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Lisäksi pankilla oli nollakorkoisia saamia asiakkailta 10 662 euroa (9 851 euroa). Järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten yhteismäärä oli 0,2 % (0,3 %) koko luotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä. Pankki ei tulouttanut järjestämättömistä saamisista korkotuottoja.

Järjestämättömiä saatavia ovat asiakkaiden luottojen pääomat, joiden korko tai lyhennys on ollut hoitamatta yli kolme kuukautta.

Kiinteistöt

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöksessä 2,3 milj. euroa (1,9 milj. euroa). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma pysyi ennallaan verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 3,9 milj. euroa, mikä on 2,0 prosenttia pankin taseen loppusummasta. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 2.7.

Tilikauden aikana kirjattiin taseeseen 659 370 eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparannusmenoja. Tilikauden aikana pankki myi omistamiansa kiinteistöjä 85 000 euron arvosta ja osti 57 456 eurolla. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 21 367 euroa myyntivoittoa.

Muu sijoitustoiminta

Muuhun kuin luotonantoon sijoitetut varat olivat sijoitettuna lähinnä talletuksiin muihin luottolaitoksiin, rahamarkkina-arvopapereihin ja joukkovelkakirjalainoihin sekä osakkeisiin ja osuuksiin. Pankin sijoitukset rahamarkkina-arvopapereihin ja joukkovelkakirjalainoihin olivat tilikauden päättyessä 20,2 milj. euroa, mikä on 1,1 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Talletukset muihin luottolaitoksiin olivat 6,9 milj. euroa. Määrä oli 3,6 milj. euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien tai myytävissä olevien osakkeiden ja osuuksien yhteismäärä oli tilikauden päättyessä 1,6 milj. euroa (2,0 milj. euroa). Toiminnalle välttämättömiä osakkeita ja osuuksia pankki omisti vuodenvaihteessa 1,8 milj. euroa (1,6 milj. euroa). Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjanpitoarvon lisäys johtui käypään arvoon arvostamisesta 1.1.2005.

Oma pääoma ja varaukset

Oma pääoma lisääntyi 9,1 milj. euroon. Vuonna 2005 luottotappiovarausta kasvatettiin 870 068 euroa (+ 834 339 euroa), minkä jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,6 % saamisista. Varauksesta on 609 563 euroa siirretty vararahastoon. Omaan pääomaan on muodostettu 1.1.2005 alkaen käyvän arvon rahasto. Tähän rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset. Rahaston saldo oli tilinpäätöshetkellä 355 922 euroa.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Lammin Säästöpankki muodostaa konsernin, johon kuuluvat emopankki ja sen 100 %:sti omistama Kiinteistö Oy Wilhelmiina. Pankin tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Nurmijärven Klaukkalantie 63 ja Lammin asunto- ja vakuutuspalvelu Oy on jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernin liikevoitoksi muodostui 1,3 milj. euroa (1,4 milj. euroa) ja tilikauden tulokseksi 1,0 milj. euroa (1,0 milj. euroa). Konserni tase oli 195,9 milj. euroa (181,6 milj. euroa). Konsernin oma pääoma oli 14,2 milj. euroa (12,9 milj. euroa).

VAKAVARAISUUS

Lammin Säästöpankin vakavaraisuus säilyi edelleen hyvällä tasolla ja oli vuoden lopussa 17,25 %. Pankin vakavaraisuuteen vaikuttavat erät ja vakavaraisuussuhde ovat muuttuneet vuoden aikana seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2005	31.12.2004
Ensisijaiset omat varat	13 691	12 734
Toissijaiset omat varat	5 556	4 300
Yhteensä	19 247	17 034
Omat varat yhteensä vähennysten jälkeen	19 247	17 034
Oma pääoma	9 119	8 433
Riskipainotetut saamiset ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	111 583	98 136
Vakavaraisuussuhde	17,25 %	17,36 %
Konsolidoitu vakavaraisuussuhde	17,11 %	17,18 %
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin	12,27 %	12,98 %

Vakavaraisuuden kehitykseen vaikuttivat taseen kasvun ja tuloksen lisäksi pankin debentuurilainan liikkeeseen lasku.

Vuoden 2005 alussa voimaan tulleiden lakimuutosten myötä pankin omaan pääomaan lisättiin käyvän arvon rahasto, johon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset. Käyvän arvon rahasto lasketaan vakavaraisuudessa toissijaisiin omiin varoihin. Vuoden 2005 alussa toissijaiset omat varat olivat 4,6 milj. euroa, johon sisältyi käyvän arvon rahastoon kirjattuja realisoitumattomia voittoja 396 815 euroa. Vuoden lopussa 2005 toissijaiset omat varat olivat 5,6 milj. euroa, josta käyvän arvon rahaston osuus oli 355 922 euroa. Vakavaraisuuslaskennan omat varat poikkeavat kirjanpidon omista pääomista, koska pankki on laskenut liikkeeseen debentuurimuotoisia lainoja, jotka luetaan pankin toissijaisten omien varojen lisäykseksi.

PALVELUVERKKO

Pankilla on toimialueellaan viisi konttoria, jotka sijaitsevat Lammilla, Hämeenlinnassa, Hyvinkäällä, Klaukkalassa ja Nurmijärven kirkonkylässä. Tämän lisäksi Hämeenlinnan Tiiriössä Citymarket-tavaratalon tiloissa toimii palvelupiste. Hämeenlinnan ja Klaukkalan konttoreiden toimitilat uudistettiin keväällä 2005. Hyvinkään konttori muuttaa alkuvuodesta 2006 uusiin tiloihin pankin omistamaan Kiinteistö Oy Wilhelmiinaan osoitteessa Hämeenkatu 14.

Pankin asiakas voi palvelupisteiden lisäksi käyttää itsepalveluna Automatia Pankkiautomaatit Oy:n Otto – automaatteja käteisen rahan nostoon, palveluautomaatteja sekä Internet-pankkia monipuolisiin pankkipalveluihin. Pankki otti käyttöönsä syksyllä 2005 uudet palveluautomaatit asiakaskäytössä olevien Internet-päätteiden rinnalle, jotka korvasivat laskujenmaksuautomaattien käytön. Vuonna 2005 itsepalvelun osuus kaikista asiakkaiden peruspalvelutapahtumista oli 94,5 %.

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Pankin äänivaltaiset tallettajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 27.10.2005 ja valitsivat 3 tallettajien edustajaa isäntien syyskokouksessa toimitettavaan isäntien vaaliin.

Lammin Säästöpankin isäntiin kuuluu 48 isäntää. Isäntien puheenjohtajana on toiminut hankintapäällikkö Jouni Vantaala ja varapuheenjohtajana kirkkoherra Heli Ulvinen. Kevätkokouksessa 6.4.2005 isännät vahvistivat vuoden 2004 tilinpäätöksen ja myönsivät vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin tilikauden voitto 374 287,92 euroa päätettiin siirtää pankin vapaan oman pääoman rahastoon.

Isäntien syyskokouksessa 16.11.2005 päätettiin henkilövalinnoista. Isäntien puheenjohtajana jatkaa Jouni Vantaala ja varapuheenjohtajana Heli Ulvinen. Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan edelleen Pauli Hirviniemi KHT ja Timo Packalén HTM sekä varatilintarkastajaksi Ernst & Young Oy.

Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen. Sisäisenä tarkastajana on toiminut Ari Pakari KHT.

Lammin Säästöpankin hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut talousjohtaja Ossi Lapisto ja varapuheenjohtajana maanviljelijä Tapio Mäki-Maukola. Hallitus kokoontui vuoden aikana 13 kertaa.

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 42 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 38 ja osa-aikaisia 4 henkilöä. Henkilömäärä laski vuoden aikana 2 henkilöllä.

Pankki jatkoi edelleen panostusta henkilökunnan kehittämiseen ja kouluttamiseen. Yhteistyössä Innotiimi Oy:n kanssa on käynnissä useamman vuoden kestävä koko henkilöstön palveluvalmiuksien kehittämisvalmennus. Lisäksi pankki on tukenut henkilöstön omaehtoista työajan ulkopuolella tapahtuvaa koulutusta.

Neljä henkilöä aloitti kertomusvuoden aikana Säästöpankkiliitto ry:n, Markkinointi Instituutin ja Arvopaperivälittäjien yhdistys ry:n järjestämän sijoituspalvelututkinnon suorittamiseen. Tämän lisäksi neljä henkilöä suorittaa säästöpankkijohdon ja –esimiesten koulutusohjelmia.

Pankki päätti panostaa Hämeenlinnan Tiiriön palvelupisteen toimintaan nimittämällä keväällä 2005 palvelupisteeseen myyntipäälliköksi Ilkka Mansikan Klaukkalan konttorista.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankin hallintoa hoitavat isännät, jotka ovat tallettajien edustajia. Säästöpankkikokouksessa valitut tallettajien edustajat ja isännät valitsevat isäntien syyskokouksessa isännät. Isäntien tehtävänä on valita pankin hallituksen jäsenet, vahvistaa pankin toimintaa koskevat yleiset ohjeet ja käsitellä pankin tilinpäätös sekä vastuuvapauden myöntäminen.

Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Hallituksen tehtävänä on päättää merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Rahoitustarkastuksen määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouskohtainen palkkio. Hallituksen puheenjohtaja saa kokouspalkkion lisäksi vuosipalkkion. Pankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle voidaan maksaa palkkiota henkilökohtaisesti tai tulosyksikkökohtaisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu säästöpankkien kokonaan omistamaan Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin ja Paikallisosuuspankkiliitto ry:n omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Pankin palveluja voi käyttää myös Automatia Pankkiautomaatit Oy:n Otto. -käteisautomaateilla. Kaikissa konttoreissa rahahuoltopalvelut on ulkoistettu Falck Cash Services Oy:lle.

YHTEISKUNTA VASTUU

Lammin Säästöpankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Lammin Säästöpankille on tärkeätä, että se kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta.

Lammin Säästöpankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2005 yhteisöjen tuloveroa 98 850 euroa.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että konsernin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, korko- ja rahoitusriskit, markkinariskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

Periaatteet ja organisointi

Lammin Säästöpankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategian mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiouhan pankki kattaa tilinpäätöksessään riittäville arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pääoman hallintaprosessi

Vuoden 2007 alusta astuu voimaan uusi pankkeja koskeva vakavaraisuussäädös (Basel II). Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassaan alkuvaiheessa luottoriskin standardimenetelmää. Osana uudistusta pankki on valmistautunut myös määrittelemään pääoman hallintaprosessin, jonka tarkoituksena on varmistaa riittävien pääomien olemassaolo. Pääoman hallintaprosessissa pankki laatii tulos- ja kasvuennusteiden perusteella vakavaraisuusennusteen. Prosessin aikana pankissa arvioidaan myös erilaisia uhkakuvia ja niiden vaikutusta pankin vakavaraisuuteen. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään saavuttamaan/ylläpitämään.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotto-hallinnon ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maaseutuyrittäjät sekä pk-yritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on sijoitettu luottoina pankin asiakkaille. Luotonannosta

kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 75 % (78 %). Maaseutuyrittäjien osuus luotonannosta on noin 8 % (8 %) ja muiden noin 17 % (14 %). Valtaosa pankin koko luotonannosta on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukyvyistä. Pankin hallitus on vuoden 2006 alussa tehnyt päätöksen, jonka mukaan henkilöasiakkaan maksukyky arvioidaan myös siten, että nykyinen korkotaso nousisi 3 %-yksikköä. Yrityisasiakkaan maksukykyä arviotaessa pyydetään yritykseltä tilinpäätöksen lisäksi tulossennuste tulevasta liiketoiminnasta.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille valtuutetuille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luottohallinnon ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden mm. vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja seuraamalla. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa suuret asiakasvastuut ja järjestämättömät luotot.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ylärajan 25 prosenttia pankin omista varoista. Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat

ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Rahoitusriskiä seurataan kuukausittain raportoimalla hallitukselle pankin rahoitustilanteesta sekä maksuvalmiusasemasta. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkestä sekä käytettävissä olevista limiiteistä.

Lammin Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen kuitenkin lähes 19 000 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki sijoittaa varainhankinnastaan enintään noin 95 % luotonantoon ja pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Pankin luotonannosta on 9,6 % (3,2 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2005 aikana pankin rahoitusasema oli jatkuvasti hyvä ja vakaa.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Pankin luotoista 96,3 % on viitekorkosidonnaisia kun taas talletuksista 77,4 % on kiinteäkorkoisia. Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Analyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2005 12,7 % vuoden 2005 korkokatteesta. Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta Lammin Säästöpankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 2.7.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto on 6,3 % (6,6 %).

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja osakekurssien markkinahintojen sekä volatiliiteetin vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Kaupankäyntitoiminnassa markkinakorkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuottoriskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Pankin sijoituksille osakkeisiin ja osuuksiin on hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa rajattu enimmäismäärä. Tilinpäätöksessä pankilla oli osakkeita ja osuuksia 3,4 milj. euroa, joista yli puolet, 1,8 milj. euroa oli toiminnalle välttämättömiä osakkeita ja osuuksia. Pankilla ei ole sijoituskokonaisuuksia, joissa sijoitusten ja saamisten määrä ylittäisivät luottolaitoslain asettaman rajan 10 % pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit).

Pankki seuraa kuukausittain sijoitustarkoitukseen hankittujen arvopapereiden markkina-arvoja ja niiden luovutuksista saatavia tuloja. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti arvopaperisalkun sisältö ja taseasema. Arvopaperisalkkuun sisältyvää markkinariskiä arvioidaan suhteessa pankin tulokseen ja omiin varoihin.

Strategiset ja toimintariskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammattitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään Säästöpankkiliiton analyyseja säästöpankkien tilasta ja kehityksestä sekä keskusrahallituksen analyyseja ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Toimintariskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin toiminnallisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentää laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset, viranomaisten hyväksymät sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on pyritty varautumaan jatkuvuussuunnittelulla.

Toimintariskejä seurataan keräämällä tietoa pankkia kohdanneista taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Vuoden 2006 alusta lähtien hallitukselle raportoidaan vähintään kahdesti vuodessa havainnot pankin operatiivisista riskeistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Sisäinen tarkastus

Hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot vuosittain. Pankin sisäisen tarkastuksen tehtäviä hoitaa ostopalveluna hankittu ulkopuolinen KHT-tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta

Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Vapaaehtoiset ja pakolliset rahastot

Lammin Säästöpankki kuuluu jäsenenä Säästöpankkien vakuusrahastoon. Vakuusrahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahasto on velaton. Rahasto ei ole tehnyt vuoden aikana tukipäätöksiä. Rahastolla on varoja 18,7 miljoonaa euroa (30,4 milj. euroa). Aktia Säästöpankki Oyj:n erottua rahastosta Aktialle maksettiin sen osuus rahaston varoista 12,9 miljoonaa euroa. Vapaaehtoisessa vakuusrahastossa pankki ei kuulu sellaiseen yhteisvastuujärjestelyyn, jossa se vastaisi toisen pankin veloista tai sitoumuksista.

Lisäksi kaikki pankit kuuluvat talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 25 000 euroon saakka. Pankin kannatusmaksu rahastolle oli 105 079 euroa. Lammin Säästöpankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

LIIKETOIMINNAN ARVIOITU KEHITYS VUONNA 2006

Lammin Säästöpankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2006 aikana. Antolainauskysynnän kasvu jatkuu alhaisen korkotason luoman kysynnän takia ja tähän pankki pystyy vastaamaan entistä paremmin, koska pankilla on käytettävissä oman taseen ulkopuolisia rahoituslähteitä, kuten Aktia Hypoteekkipankki Oyj ja Suomen Hypoteekkiyhdistys ry.

Pankin tuloskehityksen arvioidaan muodostuvan paremmaksi kuin vuonna 2005. Mikäli korkotaso nousee lievästi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Arvioitu tuloskehitys perustuu myös pankin lisääntyviin palkkiotuottoihin ja kustannustehokkaampaan toimintatapaan.

SÄÄNNÖSMUUTOKSET VUONNA 2005

Pankkien tilinpäätöskäytäntöä sääntelevä säännöstö kuten luottolaitoslaki, muuttui 1.1.2005. Muutoksen myötä pankeille tulee mahdollisuus laatia tilinpäätöksensä IFRS-standardeja noudattaen. Luottolaitoslain muutos kuitenkin edellyttää, että pankki esittää rahoitusvälineet käyvästä arvostaan IFRS-standardeja vastaavalla tavalla, vaikka pankki ei muuten sovelle IFRS-standardeja.

Lammin Säästöpankki on päättänyt, ettei se toistaiseksi laadi tilinpäätöstään IFRS-standardeja vastaavalla tavalla laajemmalti kuin mitä luottolaitoslaki, kirjanpitolaki ja muut pankkia velvoittavat säännökset edellyttävät.

HALLITUKSEN ESITYS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus ehdottaa isäntien kevätkokoukselle, että tilikauden voitosta 330 250,00 euroa varataan käytettäväksi enintään 100 000,00 euroa lahjoitukseen yleishyödylliselle Säästöpankkisäätiö Tavastialle ja loput tilikauden voitosta siirretään edellisten tilikausien voittovaroihin.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Pankin ja sen konsernin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (31.12.2004/1317) sekä Rahoitustarkastuksen tilinpäätösstandardin 3.1 mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään Rahoitustarkastuksen standardissa tarkemmin selostetulla tavalla emoyhtiön ja sen suoraan tai välillisesti omistamien tytä- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätöstiedot.

Konsernin rakenteessa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka olennaisesti vaikuttavat vertailukelpoisuuteen edellisvuoden konsernitilinpäätöksen kanssa.

Luottolaitoslain 39.4 §:ään perustuen tytä- ja osakkuusyhtykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryhtyksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai vapaaseen omaan pääomaan. Konsernin tilinpäätös antaa poisjättämisestä huolimatta oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tiedot konsernitilinpäätökseen yhdistellyistä ja yhdistelemättömistä tytä- ja osakkuusyhtiöistä on esitetty liitetiedossa 5.1.

Konsolidointi

Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on sisällytetty konsernitilinpäätökseen emopankin tilinpäätösperiaatteiden mukaisina. Tytäryhtyksen tilinpäätökset on yhdistelty rivi-riviltä hankintamenomenetelmää käyttäen.

Konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu. Konserniyhtyksen vapaaehtoiset varaukset on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa syntyvä konserniaktiiva on kohdistettu rakennuksille ja poistetaan rakennusten poistosuunnitelman mukaan. Konsernierotus, jota ei ole kyetty kohdistamaan, on kirjattu tilinpäätökseen konsernilikearvoksi tai konsernireserviksi.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Vuoden 2005 alusta aiemmin vaihtuviksi ja pysyviksi vastaaviksi määriteltyjen saamisten, arvopaperisijoitusten ja muiden taseen vastaaviin merkittyjen rahoitusvarojen (rahoitusvälineet) arvostamis- ja esittämistapa ovat muuttuneet.

Luottolaitoslain 36 §:n mukaan rahoitusvarat on jaettu tilinpäätöksessä neljään arvostusluokkaan:

- kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin
- myytävissä oleviin
- eräpäivään saakka pidettäviin
- lainoihin ja muihin saamisiin.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin on luokiteltu rahoitusvarat, joilla pankin on tarkoituksena käydä lyhytaikaista kauppaa hyödyntäen rahoitusvälineen käyvän arvon muutoksia. Lisäksi erään on luokiteltu tulosvaikutteisesti arvostetut, johdannaisen sisältävät saamistodistukset.

Eräpäivään saakka pidettäviin on luokiteltu saamistodistukset, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä sekä jotka pankilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään saakka.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytavissä oleviin on luokiteltu ne rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu muihin edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kaupantekopäivän mukaisesti kirjanpitoon ja ne sisältyvät seuraaviin tase-eriin: saamiset, saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat tulee jakaa kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin ja muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Rahoitusvarat merkitään pääsääntöisesti käypään arvoon. Taseen vastattaviin merkityistä rahoitusveloista arvostetaan käypään arvoon velat, joita pidetään kaupankäyntitarkoituksessa. Muut rahoitusvelat merkitään nimellisarvoon. Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä velkoja. Tästä syystä kaikki rahoitusvelat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on arvostettu tulosvaikutteisesti kirjaamalla käyvän arvon muutokset tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun Käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettyinä.

Seuraavat rahoitusvarat on arvostettu tilinpäätöksessä jaksotettuun hankintamenoon tai jos erän arvo on todettu tilinpäätöspäivänä olevan alhaisempi kuin hankintameno, arvonalennustappiolla vähennettyyn hankintamenoon:

- eräpäivään saakka pidettävät saamistodistukset
- lainat ja muut saamiset
- tytär- ja omistusyhteisyriyten osakkeet ja osuudet

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä kaupantekokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenoa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty markkina-arvoa ja sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa.

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin tai eräpäivään saakka pidettäviin kirjatun arvopaperin arvo on saattanut alentua, on arvopaperille tehty arvonalennustarkastelu. Jos tarkastelussa on huomattu arvon alentuneen pysyvästi ja olennaisesti, on arvonalennus kirjattu tulosvaikutteisesti. Myytävissä olevien osalta arvonalentuminen on kirjattu myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottoihin ja eräpäivään saakka pidettävien osalta muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappioihin.

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta ja koroista ei saada suoritusta ja saamisen vakuus ei riitä kattamaan sen määrää. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisointihetkellä. Pankki ei ole soveltanut Rahoitustarkastuksen tilinpäätösstandardissa mainittua efektiivisen koron menetelmää, vaan siirtymäsäännöksen nojalla arvonalentumistappiot on määritetty ilman diskonttausmenetelmää arvioitaessa tulevien rahavirtojen määrää.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Rahoitusinstrumenttien jaksottaminen

Saamisen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkotuottoihin. Velasta saadun määrän ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkokuluihin. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöomaisuuteen.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintahintaan. Pankki ei sovelle luottolaitoslain 37 §:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumispoistona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti kauppahinta- ja tuottoarvomenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 2.7.

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 10-30 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 5-8 vuotta. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan.

Ohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa.

Tulouttamatta jätetyt korkotuotot saamisista

Saamisista, joiden korko, pääoma tai osa näistä on ollut erääntyneenä tai suorittamatta vähintään 90 päivää, ei ole tuloutettu maksamattomina olevia korkoja.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Muut kuin varsinaisen toiminnan kulut ja tuotot sekä pakolliset varaukset

Konsernissa ei ole kirjattu pakollisia varauksia eikä muita kuin varsinaisen toiminnan kuluja ja tuottoja.

Tilinpäätössiirtojen kertymä – Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Vapaaehtoisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Vapaaehtoisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä ja konsernitilinpäätöksessä edellä kohdassa Konsolidointi kuvatulla tavalla.

Verot

Pankin ja yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta oman pääoman määrästä on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka. Varovaisuuden periaatteella negatiivisesta käyvän arvon rahaston määrästä ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Konserniyritysten vapaaehtoiset varaukset on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Tuloslaskelman ja taseen vertailukelpoisuus

Vuoden 2005 alusta voimaan tulleiden säännösmuutosten myötä pankin rahoitusvarojen arvostus- ja esittämistapa on muuttunut tilinpäätösperiaatteissa kuvatulla tavalla. Aikaisemmin vaihtuviksi vastaaviksi luokitellut arvopaperit arvostettiin hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan ja hankintameno ylittäviä arvon nousuja ei kirjattu. Pysyviin vastaaviin luokitellut arvopaperit arvostettiin vastaavalla tavalla kuin eräpäivään asti pidettävät.

Myös muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöomistusten (sijoituskiinteistöjen) tuottojen ja kulujen esittämistapa on muuttunut. Sijoituskiinteistöjen tuotot ja kulut, jotka aiemmin sisältyivät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin sekä poistoihin, on kirjattu uuteen tuloslaskelmaerään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Vertailutietoina esitettävät tilinpäätösluvut 31.12.2004 on esitetty aikaisemmin voimassa olleiden sääntöjen mukaisesti sijoituskiinteistöjen tuottojen ja kulujen esittämistapaa lukuun ottamatta. Arvopaperisijoitusten uudelleenluokittelun yhteydessä vuoden 2005 alussa muodostettiin omaan pääomaan Käyvän arvon rahasto. Rahaston muodostamista ja muutoksia vuoden 2005 aikana on kuvattu liitetiedossa 2.22.

Muilta osin muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta pankin vertailuvuoden tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2005	1.1. - 31.12.2004
	eur	eur
Korkotuotot (1.1)	6 520 926	6 122 204
Korkokulut (1.1)	-2 293 703	-2 020 050
KORKOKATE	4 227 223	4 102 154
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista (1.2)	106 638	145 043
Palkkiotuotot (1.3)	1 358 600	1 380 629
Palkkiokulut (1.3)	-262 225	-236 710
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot (1.4)	54 869	-3 260
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot (1.5)	16 400	0
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot (1.6)	151 247	147 081
Liiketoiminnan muut tuotot (1.7)	33 068	66 984
Hallintokulut	-3 245 768	-3 284 163
Henkilöstökulut (1.8)	-1 664 341	-1 717 654
Muut hallintokulut	-1 581 427	-1 566 509
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä (1.9)	-312 636	-211 625
Liiketoiminnan muut kulut (1.10)	-757 251	-765 122
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista (1.11)	-72 259	31 637
LIIKEVOITTO	1 297 909	1 372 647
Tilinpäätössiirrot	-870 068	-834 339
Tuloverot	-97 591	-164 020
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO VEROJEN JÄLKEEN	330 250	374 288
TILIKAUDEN VOITTO	330 250	374 288

TASE

	31.12.2005	31.12.2004
VASTAAVAA (2.11)	eur	eur
Käteiset varat	1 028 877	986 139
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset (2.1)	5 774 300	7 579 501
Saamiset luottolaitoksilta (2.2)	6 929 628	10 554 380
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä (2.3)	157 025 059	139 572 081
Saamistodistukset (2.4)	14 459 787	12 885 804
Julkisyhteisöiltä	1 797 733	7 474 652
Muilta	12 662 054	5 411 151
Osakkeet ja osuudet (2.5)	3 471 429	3 558 833
Aineettomat hyödykkeet (2.6)	197 550	180 875
Aineelliset hyödykkeet	5 178 691	4 544 272
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet (2.7)	2 539 236	2 439 913
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet (2.7)	2 191 956	1 778 394
Muut aineelliset hyödykkeet	447 499	325 965
Muut varat (2.8)	13 412	11 827
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot (2.9)	862 889	775 168
VASTAAVAA YHTEENSÄ	194 941 624	180 648 879

TASE

	31.12.2005	31.12.2004
	eur	eur
VASTATTAVAA (2.21)		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille (2.15)	3 079 476	3 038 514
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille (2.16)	165 325 049	152 857 925
Talletukset	163 489 955	150 765 775
Muut velat	1 835 095	2 092 150
Muut velat (2.17)	3 032 243	2 820 809
Siirtovelat ja saadut ennakot (2.18)	933 394	869 464
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla (2.19)	6 400 000	6 572 000
Laskennalliset verovelat	125 054	0
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	178 895 217	166 158 712
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Vapaaehtoiset varaukset	6 927 553	6 057 486
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	6 927 553	6 057 486
OMA PÄÄOMA (2.22)		
Peruspääoma	200	200
Vararahasto	1 161 802	1 161 802
Vapaat rahastot	728 219	372 297
Käyvän arvon rahasto	355 922	0
Muut rahastot	372 297	372 297
Edellisten tilikausien voitto	6 898 382	6 524 095
Tilikauden voitto	330 250	374 288
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 118 854	8 432 681
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	194 941 624	180 648 879

	31.12.2005	31.12.2004
	eur	eur
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	2 989 294	2 628 636
Takaukset ja pantit	2 142 099	1 687 279
Muut	847 194	941 356
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	7 022 868	5 353 249
Muut	7 022 868	5 353 249
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	10 012 162	7 981 885

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2005	1.1. - 31.12.2004
	eur	eur
Korkotuotot (1.1)	6 520 926	6 122 204
Korkokulut (1.1)	-2 322 323	-2 048 923
KORKOKATE	4 198 603	4 073 281
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista (1.2)	106 638	145 043
Palkkiotuotot (1.3)	1 358 600	1 380 629
Palkkiokulut (1.3)	-262 225	-236 710
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot (1.4)	54 869	-3 260
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot (1.5)	16 400	0
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot (1.6)	206 137	206 673
Liiketoiminnan muut tuotot (1.7)	33 068	66 984
Hallintokulut	-3 253 802	-3 292 750
Henkilöstökulut (1.8)	-1 664 341	-1 717 654
Muut hallintokulut	-1 589 461	-1 575 096
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä (1.9)	-330 869	-233 743
Liiketoiminnan muut kulut (1.10)	-757 251	-765 122
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista (1.11)	-72 259	31 637
LIIKEVOITTO	1 297 910	1 372 662
Tuloverot	-323 808	-380 948
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO VEROJEN JÄLKEEN	974 102	991 713
TILIKAUDEN VOITTO	974 102	991 713

KONSERNITASE

	31.12.2005	31.12.2004
VASTAAVAA (2.11)	eur	eur
Käteiset varat	1 028 877	986 139
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset (2.1)	5 774 300	7 579 501
Saamiset luottolaitoksilta (2.2)	6 929 628	10 554 380
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä (2.3)	157 025 900	139 573 544
Saamistodistukset (2.4)	14 459 787	12 885 804
Julkisyhteisöiltä	1 797 733	7 474 652
Muilta	12 662 054	5 411 151
Osakkeet ja osuudet (2.5)	3 471 429	3 558 833
Aineettomat hyödykkeet (2.6)	197 550	180 875
Aineelliset hyödykkeet	6 094 859	5 539 937
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet (2.7)	3 400 705	3 362 646
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet (2.7)	2 191 956	1 778 394
Muut aineelliset hyödykkeet	502 198	398 897
Muut varat (2.8)	13 412	2 666
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot (2.9)	862 889	776 572
VASTAAVAA YHTEENSÄ	195 858 632	181 638 250

KONSERNITASE

	31.12.2005	31.12.2004
	eur	eur
VASTATTAVAA (2.21)		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille (2.15)	3 079 476	3 038 514
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille (2.16)	166 226 226	153 837 246
Talletukset	163 383 200	150 659 631
Muut velat	2 843 027	3 177 616
Muut velat (2.17)	3 036 136	2 821 594
Siirtovelat ja saadut ennakot (2.18)	945 304	878 702
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla (2.19)	6 400 000	6 572 000
Laskennalliset verovelat	1 926 218	1 574 946
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	181 613 361	168 723 003
OMA PÄÄOMA (2.22)		
Peruspääoma	200	200
Vararahasto	1 161 802	1 161 802
Vapaat rahastot	728 219	372 297
Käyvän arvon rahasto	355 922	0
Muut rahastot	372 297	372 297
Edellisten tilikausien voitto	11 380 948	10 389 235
Tilikauden voitto	974 102	991 713
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	14 245 272	12 915 247
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	195 858 632	181 638 250

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET	31.12.2005	31.12.2004
	eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	2 989 294	2 628 636
Takaukset ja pantit	2 142 099	1 687 279
Muut	847 194	941 356
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	7 022 868	5 353 249
Muut	7 022 868	5 353 249
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET YHTEENSÄ	10 012 162	7 981 885

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltyinä	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Korkotuotot				
Saamisista luottolaitoksilta	212 131	183 055	212 131	183 055
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 711 551	5 403 598	5 711 551	5 403 598
Saamistodistuksista	595 958	534 469	595 958	534 469
Muut korkotuotot	1 287	1 083	1 287	1 083
Yhteensä	6 520 926	6 122 204	6 520 926	6 122 204

Vähintään 90 päivää hoitamatta olleista saamisista korkotuottoja ei ole tuloutettu tilinpäätökseen.

Korkokulut	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Veloista luottolaitoksille	-73 203	-5 437	-73 203	-5 437
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-1 990 215	-1 773 747	-2 018 834	-1 802 619
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-228 978	-237 706	-228 978	-237 706
Muut korkokulut	-1 307	-3 161	-1 307	-3 161
Yhteensä	-2 293 703	-2 020 050	-2 322 323	-2 048 923

1.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Tuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	106 638	145 043	106 638	145 043
Yhteensä	106 638	145 043	106 638	145 043

1.3 Palkkiotuotot ja palkkiokulut	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Palkkiotuotot				
Antolainauksesta	270 477	260 412	270 477	260 412
Ottolainauksesta	16 089	44 791	16 089	44 791
Maksuliikenteestä	534 029	596 382	534 029	596 382
Omaisuudenhoitopalveluista	234 306	172 234	234 306	172 234
Vakuutusten välittämisestä	206 894	224 908	206 894	224 908
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista	43 228	38 731	43 228	38 731
Muut palkkiotuotot	53 578	43 170	53 578	43 170
Yhteensä	1 358 600	1 380 629	1 358 600	1 380 629

Palkkiokulut	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Maksetut toimitusmaksut	-82 434	-76 634	-82 434	-76 634
Muut	-179 790	-160 076	-179 790	-160 076
Yhteensä	-262 225	-236 710	-262 225	-236 710

1.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot eriteltyinä	Emo			Konserni		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	0	50 569	50 569	0	50 569	50 569
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	0	50 569	50 569	0	50 569	50 569
Valuuttatoiminnan nettotuotot	4 301	0	4 301	4 301	0	4 301
Tuloslaskelmaerä yhteensä	4 301	50 569	54 869	4 301	50 569	54 869

1.5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot
Emo

	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Arvon alentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Osakkeista ja osuuksista	5 904	0	10 496	16 400
Yhteensä	5 904	0	10 496	16 400

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot
Konserni

	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Arvon alentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Osakkeista ja osuuksista	5 904	0	10 496	16 400
Yhteensä	5 904	0	10 496	16 400

1.6 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
Emo
Konserni

	2005	2004	2005	2004
Vuokra- ja osinkotuotot	476 815	483 877	490 369	497 892
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 365	-12 850	-77 630	-77 157
Myyntivoitot	21 367	13 064	21 367	13 064
Muut kulut	-330 569	-337 011	-227 970	-227 126
Yhteensä	151 247	147 081	206 137	206 673

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

1.7 Liiketoiminnan muut tuotot eriteltynä
Emo
Konserni

	2005	2004	2005	2004
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	5 061	4 236	5 061	4 236
Muut tuotot	28 007	62 748	28 007	62 748
Yhteensä	33 068	66 984	33 068	66 984

1.8 Henkilöstökulut
Emo
Konserni

	2005	2004	2005	2004
Palkat ja palkkiot	-1 345 357	-1 386 343	-1 345 357	-1 386 343
Henkilöstösivukulut	-318 984	-331 311	-318 984	-331 311
Eläkekulut	-252 160	-266 325	-252 160	-266 325
Muut henkilösivukulut	-66 825	-64 986	-66 825	-64 986
Yhteensä	-1 664 341	-1 717 654	-1 664 341	-1 717 654

1.9 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Emo
Konserni

	2005	2004	2005	2004
Suunnitelman mukaiset poistot	-312 636	-211 625	-330 869	-233 743
Aineelliset hyödykkeet	-252 433	-165 168	-270 666	-187 287
Aineettomat hyödykkeet	-60 203	-46 457	-60 203	-46 457
Yhteensä	-312 636	-211 625	-330 869	-233 743

1.10 Liiketoiminnan muut kulut eriteltynä
Emo
Konserni

	2005	2004	2005	2004
Vuokrakulut	-258 669	-289 845	-258 669	-289 845
Vuokrakulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-120 782	-119 442	-120 782	-119 442
Vuokrakulut koneista ja laitteista	-137 886	-170 403	-137 886	-170 403
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-150 021	-154 632	-150 021	-154 632
Muut kulut	-348 561	-320 646	-348 561	-320 646
Yhteensä	-757 251	-765 122	-757 251	-765 122

1.11 Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista				
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-12 666	31 637	-12 666	31 637
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-45 227	-48 442	-45 227	-48 442
- arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	32 561	80 079	32 561	80 079
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	-59 593	0	-59 593	0
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-59 593	0	-59 593	0
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-72 259	31 637	-72 259	31 637
Arvon alentumistappiot yhteensä	-72 259	31 637	-72 259	31 637

Arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista on tuloutettu korot lainan sopimuksen mukaisella korolla. Vähintään 90 päivää hoitamatta olleista saamisista korkotuottoja ei ole tuloutettu tilinpäätökseen.

1.12 Tuotot markkina-alueittain ja liiketoiminta-alueittain

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Pankkitoiminnan tuotot	5 948 046	5 838 631	5 974 315	5 869 350

Pankin harjoittaa liiketoimintaansa vain Suomessa, jonka takia tietoja markkina-alueittain ei ilmoiteta. Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä. Tuotot on esitetty eliminoimattomina

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Muut	5 774 300	7 579 501	5 774 300	7 579 501
Yhteensä	5 774 300	7 579 501	5 774 300	7 579 501

2.2 Saamiset luottolaitoksilta

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Vaadittaessa maksettavat	1 960 248	3 758 759	1 960 248	3 758 759
Kotimaisilta luottolaitoksilta	1 960 248	3 758 759	1 960 248	3 758 759
Muut	4 969 381	6 795 621	4 969 381	6 795 621
Kotimaisilta luottolaitoksilta	4 969 381	6 795 621	4 969 381	6 795 621
Yhteensä	6 929 628	10 554 380	6 929 628	10 554 380

2.3 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut arvonalentumiset ja niiden peruutukset

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Yritykset ja asuntoyhteisöt	26 258 189	19 590 649	26 259 029	19 592 112
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	107 438	144 280	107 438	144 280
Kotitaloudet	130 659 433	119 837 152	130 659 433	119 837 152
Yhteensä	157 025 059	139 572 081	157 025 900	139 573 544

Pankilla on ryhmässä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä vain muita kuin vaadittaessa maksettavia saamia.

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumiset	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Tehdyt arvonalennukset tilikauden alussa	1 025 742	1 078 694	1 025 742	1 078 694
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalennukset	104 820	48 442	104 820	48 442
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalennukset	-31 382	-79 450	-31 382	-79 450
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin kirjattu saamiskohtainen arvonalennus	-118 675	-21 944	-118 675	-21 944
Arvonalennukset tilikauden lopussa	980 504	1 025 742	980 504	1 025 742

Saamiset, joille ei ole kirjanpidossa kerrytetty korkotuottoja yhteensä	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
	286 133	401 271	286 133	401 271

2.4 Saamistodistukset rahoitusvälineryhmittäin

	Emo			
	2005		2004	
	Yhteensä	Josta keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Josta keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät saamistodistukset	1 644 640	0	794 071	0
Muut	1 644 640	0	794 071	0
Myytavissä olevat saamistodistukset	18 589 447	5 774 300	19 656 233	7 579 501
Julkisesti noteeratut	10 781 290	5 774 300	9 770 251	5 785 429
Muut	7 808 157	0	9 885 982	1 794 071
Eräpäivään saakka pidettävät saamistodistukset	0	0	15 000	0
Muut	0	0	15 000	0
Yhteensä	20 234 087	5 774 300	20 465 304	7 579 501

Saamistodistukset rahoitusvälineryhmittäin

	Konserni			
	2005		2004	
	Yhteensä	Josta keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Josta keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät saamistodistukset	1 644 640	0	794 071	0
Muut	1 644 640	0	794 071	0
Myytavissä olevat saamistodistukset	18 589 447	5 774 300	19 656 233	7 579 501
Julkisesti noteeratut	10 781 290	5 774 300	9 770 251	5 785 429
Muut	7 808 157	0	9 885 982	1 794 071
Eräpäivään saakka pidettävät saamistodistukset	0	0	15 000	0
Muut	0	0	15 000	0
Yhteensä	20 234 087	5 774 300	20 465 304	7 579 501

2.5 Osakkeet ja osuudet rahoitusvälineryhmittäin

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Myytavissä olevat	3 449 762	3 537 165	3 449 762	3 537 165
Julkisesti noteeratut	1 194 514	1 572 516	1 194 514	1 572 516
Muut	2 255 248	1 964 650	2 255 248	1 964 650
Osakkeet ja osuudet yhteensä	3 449 762	3 537 165	3 449 762	3 537 165
Joista luottolaitoksissa	1 591 362	1 300 764	1 591 362	1 300 764
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä				
Muissa yrityksissä	21 668	21 668	21 668	21 668

Yhteensä	21 668	21 668	21 668	21 668
----------	--------	--------	--------	--------

Omistukset on arvostettu hankintamenoon.

2.6 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Muut aineettomat hyödykkeet	197 550	180 875	197 550	180 875
Yhteensä	197 550	180 875	197 550	180 875

2.7 Kiinteistöomistukset	Emo		Konserni	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet				
Omassa käytössä	15 631		15 631	
Sijoituskiinteistöt	63 889	69 524	669 365	675 000
Yhteensä	79 520		684 996	

Rakennukset				
Omassa käytössä	531 726		531 726	
Sijoituskiinteistöt	299 748	300 000	2 341 091	2 494 524
Yhteensä	831 474		2 872 817	

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä	1 644 600		1 644 600	
Sijoituskiinteistöt	2 175 599	3 530 300	390 248	730 300
Yhteensä	3 820 199		2 034 848	
Yhteensä	4 731 193	3 899 824	5 592 661	3 899 824

2.8 Muut varat eriteltyinä	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Maksujenvälityssaamiset	0	205	0	0
Takaussaamiset	0	4 205	0	0
Muut	13 412	7 417	13 412	2 666
Yhteensä	13 412	11 827	13 412	2 666

2.9 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Korot	791 798	655 566	791 798	655 566
Muut	71 091	119 602	71 091	121 006
Yhteensä	862 889	775 168	862 889	776 572

2.10 Saamisten maturiteettijakautuma tase-erittäin

Saamiset	Emo					Yhteensä
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0	2 410 055	3 364 245	0	0	5 774 300
Saamiset luottolaitoksilta	6 929 628	0	0	0	0	6 929 628
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 566 679	15 040 778	58 333 383	42 037 465	34 046 755	157 025 059
Saamistodistukset	4 291 878	1 011 282	7 118 728	2 037 900	0	14 459 787
Yhteensä	18 788 185	18 462 115	68 816 356	44 075 364	34 046 755	184 188 775

2.11 Omaisuuserät kotimaan ja ulkomaan rahana	Emo			
	2005		2004	
Vastaavaa	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	5 774 300	0	7 579 501	0
Saamiset luottolaitoksilta	6 929 628	0	10 554 380	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	157 025 059	0	139 572 081	0

Saamistodistukset	14 459 787	0	12 885 804	0
Muu omaisuus	10 721 364	31 485	10 033 914	23 200
Yhteensä	194 910 139	31 485	180 625 679	23 200

2.12 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus

kuin muilla veloilla	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Saamiset samaan konsolidointiryhmään kuuluvilta ja omistusyhteisyrityksiltä	10 300	15 000	10 300	15 000

2.13 Käypään arvoon arvostetut rahoitusvälineet

	Emo	Konserni
Käyvät arvot		
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	1 644 640	1 644 640
Saamistodistukset	1 644 640	1 644 640
Myytävässä olevat rahoitusvarat	22 039 209	22 039 209
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	5 774 300	5 774 300
Saamistodistukset	12 815 147	12 815 147
Osakkeet ja osuudet	3 449 762	3 449 762
Yhteensä	23 683 849	23 683 849

Rahoitusvelkoja ei ole arvostettu käypään arvoon.

Käypään arvoon arvostettujen arvonmuutokset

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	50 569	50 569
Käyvän arvon lisäykset	120 969	120 969
Käyvän arvon vähennykset	-70 400	-70 400

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Käyvän arvon rahastoon kirjatut käyvän arvon muutokset on kerrottu liitetiedon kohdassa 2.22.

Ollennaiset rahoitusvarat, jotka on arvostettu hankintamenoön käyvän arvon sijaan

Tilinpäätöksessä on arvostettu hankintamenoön osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömistä yrityksistä, joista on kerrottu tarkemmin liitetiedon kohdassa 5.3. Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa.

Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määrittellä luotettavasti. Omistusten kirjanpitoarvot on kerrottu liitetiedon kohdassa 5.3.

Tilikauden aikana edellä kuvatun kaltaisia rahoitusvaroja on myyty 8 941,49 euron arvosta. Niistä ei ole tullut pankille myyntivoittoa eikä -tappiota.

2.14 Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien lisäykset ja vähennykset

	Emo			Yhteensä
	2005			
Aineettomat hyödykkeet				
Hankintameno tilikauden alussa	244 977			
+ tilikauden lisäys	76 878			
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-60 203			
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-64 102			
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	197 550			
Omassa käytössä olevat maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet			Kiinteistöyhteisö	
			n	
	Maa-alueet	Rakennukset osakkeet/osuudet		
Hankintameno tilikauden alussa	64 870	788 671	1 074 217	1 927 759
+ tilikauden lisäys	0	0	659 370	659 370
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-5 923	-29 031	-88 987	-123 941
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-43 316	-227 914	0	-271 231
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	15 631	531 726	1 644 600	2 191 956

Sijoituskiinteistöt: Maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

	Kiinteistöyhteisö n			
	Maa-alueet	Rakennukset osakkeet/osuudet		Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	86 885	444 591	2 293 331	2 824 807
+ tilikauden lisäys	57 456	0	0	57 456
- tilikauden vähennys	-63 633	0	0	-63 633
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0	-16 365	0	-16 365
- kertyneet poistot tilikauden alussa	0	-128 478	0	-128 478
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa	-16 819	0	-117 732	-134 550
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	63 889	299 748	2 175 599	2 539 236

	Muut aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto		Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	1 041 259	60 812	1 102 070
+ tilikauden lisäys	246 050	3 975	250 025
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-128 491	0	-128 491
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-776 105	0	-776 105
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	382 712	64 786	447 499

Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien lisäykset ja vähennykset

Konserni
2005

Aineettomat hyödykkeet

Hankintameno tilikauden alussa	244 977
+ tilikauden lisäys	76 878
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-60 203
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-64 102
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	197 550

Omassa käytössä olevat maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

	Kiinteistöyhteisö n			
	Maa-alueet	Rakennukset osakkeet/osuudet		Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	64 870	788 671	1 074 217	1 927 759
+ tilikauden lisäys	0	0	659 370	659 370
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-5 923	-29 031	-88 987	-123 941
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-43 316	-227 914	0	-271 231
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	15 631	531 726	1 644 600	2 191 956

Sijoituskiinteistöt: Maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

	Kiinteistöyhteisö n			
	Maa-alueet	Rakennukset osakkeet/osuudet		Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	712 623	2 634 615	507 980	3 855 218
+ tilikauden lisäys	57 456	0	0	57 456
- tilikauden vähennys	-63 633	0	0	-63 633
+/- siirrot erien välillä	-20 262	20 262	0	0
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0	-77 630	0	-77 630
- kertyneet poistot tilikauden alussa	0	-236 156	0	-236 156
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa	-16 819	0	-117 732	-134 550
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	669 365	2 341 091	390 248	3 400 705

Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	1 153 082	60 812	1 213 894
+ tilikauden lisäys	246 050	3 975	250 025
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-146 724	0	-146 724
- kertyneet poistot tilikauden alussa	-814 997	0	-814 997
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	437 411	64 786	502 198

2.15 Velat luottolaitoksille	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Luottolaitoksille	3 079 476	3 038 514	3 079 476	3 038 514
Vaadittaessa maksettavat	79 476	38 514	79 476	38 514
Muut	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Yhteensä	3 079 476	3 038 514	3 079 476	3 038 514

2.16 Velat yleisöille ja julkisyhteisöille	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Talletukset	163 489 955	150 765 775	163 383 200	150 659 631
Vaadittaessa maksettavat	121 919 003	110 829 095	121 812 248	110 722 951
Muut	41 570 952	39 936 680	41 570 952	39 936 680
Muut velat	1 835 095	2 092 150	2 843 027	3 177 616
Muut	1 835 095	2 092 150	2 843 027	3 177 616
Yhteensä	165 325 049	152 857 925	166 226 226	153 837 246
	12345678912	12345678912	12345678912	12345678912

12345678912 12345678912

2.17 Muut velat eriteltyinä	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Maksujenvälitysvelat	2 725 525	2 808 988	2 725 525	2 808 988
Muut	306 718	11 821	310 611	12 606
Yhteensä	3 032 243	2 820 809	3 036 136	2 821 594

2.18 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Korot	595 784	575 225	595 784	575 225
Muut	337 611	294 239	349 521	303 477
Yhteensä	933 394	869 464	945 304	878 702

2.19 Erittely veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

1) Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo yli 10% näistä veloista

Velan yksilöintitiedot	Velan määrä	Korko %	Eräpäivä	Omiin varoihin luettu määrä
Vastuudebentuurilaina 02-07	1 500 000	4,40	16.04.2007	300 000
Vastuudebentuurilaina 03-08	900 000	3,00	20.03.2008	900 000
Vastuudebentuurilaina 04-09	2 000 000	3,15	28.10.2009	2 000 000
Vastuudebentuurilaina 05-10	2 000 000	3,00	14.04.2010	2 000 000

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin vakavaraisuuslaskennassa.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden ostaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Rahoitustarkastuksen luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

2.20 Velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Vastattavaa	Emo					Yhteensä
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	3 079 476	0	0	0	0	3 079 476
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	134 407 672	19 501 408	9 580 875	1 835 095	0	165 325 049
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	300 000	900 000	5 200 000	0	0	6 400 000
Yhteensä	137 787 148	20 401 408	14 780 875	1 835 095	0	174 804 525

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:

Muut kuin määräaikaisten talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

2.21 Velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana

Vastattavaa	Emo			
	2005		2004	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	3 079 476	0	3 038 514	0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	165 325 049	0	152 857 925	0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	6 400 000	0	6 572 000	0
Muut velat	3 157 297	0	2 820 809	0
Siirtovelat ja saadut ennakot	933 394	0	869 464	0
Yhteensä	178 895 217	0	166 158 712	0

2.22 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

	Emo			
	Tilikauden	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden
	alussa			lopussa
Peruspääoma	200	0	0	200
Muut sidotut rahastot	1 161 802	0	0	1 161 802
Vararahasto	1 161 802	0	0	1 161 802
Vapaat rahastot	372 297	962 758	606 836	728 219
Käyvän arvon rahasto	0	962 758	606 836	355 922
Käypään arvoon arvostamisesta	0	962 758	606 836	355 922
Muut rahastot	372 297	0	0	372 297
Edellisten tilikausien voitto	6 524 095	374 288	0	6 898 382
Tilikauden voitto	374 288	330 250	374 288	330 250
Oma pääoma yhteensä	8 432 681	1 667 296	981 124	9 118 854

	Konserni			
	Tilikauden	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden
	alussa			lopussa
Peruspääoma	200	0	0	200
Muut sidotut rahastot	1 161 802	0	0	1 161 802
Vararahasto	1 161 802	0	0	1 161 802
Vapaat rahastot	372 297	962 758	606 836	728 219
Käyvän arvon rahasto	0	962 758	606 836	355 922
Käypään arvoon arvostamisesta	0	962 758	606 836	355 922
Muut rahastot	372 297	0	0	372 297
Edellisten tilikausien voitto	10 389 235	991 713	0	11 380 948
Tilikauden voitto	991 713	974 102	991 713	974 102
Oma pääoma yhteensä	12 915 247	2 928 574	1 598 549	14 245 272

	Emo	Konserni
Käyvän arvon rahasto 1.1.2005	0	0
Käypään arvoon arvostamisesta	0	0
Uudelleen arvostaminen 1.1.2005	396 815	396 815
Käyvän arvon lisäykset	565 943	565 943

Käypään arvoon arvostamisesta	565 943	565 943
Käyvän arvon vähennykset	-471 286	-471 286
Käypään arvoon arvostamisesta	-471 286	-471 286
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-10 496	-10 496
Käypään arvoon arvostamisesta	-10 496	-10 496
Laskennallinen verovelka	-125 054	-125 054
Käyvän arvon rahasto 31.12.2005	355 922	355 922
Käypään arvoon arvostamisesta	355 922	355 922

2.23 Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvät jakokelpoiset varat

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Voitto aikaisemmilta tilikausilta	6 898 382	6 524 095	11 380 948	10 389 235
Tilikauden voitto	330 250	374 288	974 102	991 713
Muut vapaat rahastot	728 219	372 297	728 219	372 297
Jakokelvottomat erät	0	0	5 126 390	4 482 539
Osuus kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista, joka on kirjattu konsernin omaan pääomaan	0	0	5 126 390	4 482 539
Jakokelpoiset varat yhteensä	7 956 852	7 270 679	7 956 880	7 270 706

2.24 Laskennalliset verovelat ja saamiset

Laskennalliset verovelat on käyvän arvon rahaston osalta merkitty taseeseen. Muilta osin emoyhtiön tilinpäätöksessä ei ole laskennallisia verovelkoja tai -verosaamisia merkitty taseeseen. Konsernitiilinpäätöksessä on vapaaehtoisista verovarauksista ja poistoeroista aiheutuva laskennallinen verovelka merkitty taseeseen.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus

Omasta velasta annetut:

	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Vakuudet, jotka pankki on antanut samaan konserniin kuuluvien yritysten velkojen vakuudeksi:	pantti	1 007 932	1 785 351

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasingvastuut

Vuonna 2006 maksettavien vuokrien nimellismäärä	110 682
Sitä seuraavina vuosina maksettavien vuokrien yhteenlaskettu nimellismäärä	184 042

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Takaukset	2 142 099	1 687 279	2 142 099	1 687 279
Muut kolmannen puolesta annetut sitoumukset	847 194	941 356	847 194	941 356
Muut asiakkaan hyväksi annetut				
peruuttamattomat sitoumukset (luottolupaukset)	7 022 868	5 353 249	7 022 868	5 353 249
Sitoumukset yhteensä	10 012 162	7 981 885	10 012 162	7 981 885

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1 Henkilöstön lukumäärä

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	31	31	31	31
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	3	4	3	4
Määräaikainen henkilöstö	8	11	8	11
Yhteensä	42	46	42	46

4.2 Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille ja heidän varajäsenilleen maksetut palkat ja palkkiot sekä tehdyt eläkesitoumukset

	Emo		Konserni	
	2005	2004	2005	2004
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijainen	177 891	214 316	177 891	214 316
Yhteensä	177 891	214 316	177 891	214 316

Maksetut palkat eivät ole riippuvaisia pankin taloudellisesta tuloksesta.

4.3 Hallinto- ja valvontaelimille myönnetyt luotot ja takaukset

	2005		2004	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijainen	390 008	10 000	379 870	10 000
Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat	18 000	0	0	0
Yhteensä	408 008	10 000	379 870	10 000

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt

Yrityksen nimi, toimiala ja kotipaikka	Omistussuus	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	Tilikauden voitto
	kaikista osakkeista, %			
Kiinteistö Oy Wilhelmiina, kiinteistöjen hallinta, Hyvinkää	100,00	1 785 351	1 199 425	2

5.2 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytär-yhtiöt	Kpl	Kirjanpitoarvot
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	1	28 934
Muut	1	21 668

5.3 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi, toimiala ja kotipaikka	Omistussuus	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	Tilikauden voitto
	kaikista osakkeista, %			
Aktia Säästöpankki Oyj konserni, talletuspankki, Helsinki	0,22	176 853	207 847 509	22 238 699*)
Oy Samlink Ab konserni, tietojenkäsittely, Espoo	1,47	115 525	9 670 689	1 702 210*)
Nooa Säästöpankki Oy, talletuspankki, Helsinki	3,02	1 123 911	25 931 538	-1 741 038**)
Sp-Rahastoyhtiö Oy, sijoitusrahastotoiminta, Helsinki	3,98	121 825	797 348	-531 320**)
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, kiinnitysluottopankki, Helsinki	0,81	290 598	16 060 099	2 803*)
Yhteensä		1 828 712	260 307 183	21 671 354

*) Vuoden 2004 tilintarkastetut luvut

***) Vuoden 2005 tilintarkastamattomat luvut

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa asiakkailleen seuraavia omaisuudenhoitopalveluja:

Sijoituspalvelulain 3§:n 1 mom. 1 kohdassa tarkoitettu arvopaperinvälitys, 16§:n 5 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteiden säilytys- ja hoitopalvelu sekä tallelokeropalvelu ja 6 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteita koskeva sijoitus- ja rahoitusneuvonta. Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

KONSERNIIN KUULUVAA LUOTTOLAITOSTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

7.1 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

Konsernin emoyhtiö on Lammin Säästöpankki. Jäljennös konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa Lammin Säästöpankissa, osoitteessa Mommilantie 2, Lammi.

7.2 Saamiset konserniyrityksiltä ja velat niille

	2005	2004
Velat yleisölle	106 755	106 144
Velat yhteensä	106 755	106 144

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Lammilla helmikuun 15. päivänä 2006

Hallitus

Ossi Lapisto
puheenjohtaja

Leena Rautanen-Saari

Timo Virtanen

Arto Mäkelä

Riitta Rosenberg

Satu Taiveaho

Marja-Leena Virranranta-Salo

Markku Moilanen
toimitusjohtaja

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolaitoksen mukaisesti. Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lammilla helmikuun 17. päivänä 2006

Pauli Hirviniemi
KHT

Timo Packalén
HTM

7.2. Lammin Säästöpankin tuloslaskelma ja tase 2004

TULOSLASKELMA			1.1. - 31.12.2004	1.1. - 31.12.2003
			eur	eur
Korkotuotot			6 122 204	6 467 488
Korkokulut			-2 124 456	-2 031 853
RAHOITUSKATE			3 997 748	4 435 634
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista			145 043	71 459
Muista yrityksistä			145 043	71 459
Palkkiotuotot			1 380 629	1 247 772
Palkkiokulut			-160 076	-141 866
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot			-3 260	-5 320
Arvopaperikaupan nettotuotot			-6 646	-6 828
Valuuttatoiminnan nettotuotot			3 386	1 508
Liiketoiminnan muut tuotot			563 926	556 402
Hallintokulut			-3 317 725	-3 253 421
Henkilöstökulut			-1 717 654	-1 751 318
Palkat ja palkkiot			-1 386 343	-1 400 161
Henkilösivukulut			-331 311	-351 157
Eläkekulut			-266 325	-287 131
Muut henkilösivukulut			-64 986	-64 026
Muut hallintokulut			-1 600 071	-1 502 103
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä			-224 475	-224 423
Suunnitelman mukaiset poistot			-224 475	-224 423
Liiketoiminnan muut kulut			-1 040 800	-997 076
Luotto- ja takaustappiot			31 637	63 939
LIIKEVOITTO			1 372 647	1 753 100
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA			1 372 647	1 753 100
Tilinpäätössiirrot			-834 339	-788 175
Tuloverot			-164 020	-286 588
Tilikauden verot			-164 018	-286 588
Aikaisempien tilikausien verot			-3	
TILIKAUDEN VOITTO			374 288	678 337

TASE

				31.12.2004	31.12.2003
VASTAAVAA				eur	eur
Käteiset varat				986 139	1 279 449
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset				7 579 501	9 139 682
Saamiset luottolaitoksilta				10 554 380	6 229 174
Vaadittaessa maksettavat				3 758 759	2 122 073
Muut				6 795 621	4 107 101
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä				139 572 081	126 904 276
Saamistodistukset				12 885 804	10 944 460
Julkisyhteisöiltä				7 474 652	8 930 465
Muilta				5 411 151	2 013 995
Osakkeet ja osuudet				3 558 833	2 712 017
Aineettomat hyödykkeet				180 875	214 638
Aineelliset hyödykkeet				4 544 272	4 651 099
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				4 218 307	4 269 029
Muut aineelliset hyödykkeet				325 965	382 070
Muut varat				11 827	24 249
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot				775 168	1 107 652
VASTAAVAA YHTEENSÄ				180 648 879	163 206 695

TASE

			31.12.2004	31.12.2003
VASTATTAVAA			eur	eur
VIERAS PÄÄOMA				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			3 038 514	116 917
Luottolaitoksille			3 038 514	116 917
Vaadittaessa maksettavat			38 514	116 917
Muut			3 000 000	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			152 857 925	140 064 826
Talletukset			150 765 775	137 880 274
Vaadittaessa maksettavat			110 829 095	101 343 046
Muut			39 936 680	36 537 228
Muut velat			2 092 150	2 184 552
Muut velat			2 817 307	2 827 236
Siirtovelat ja saadut ennakot			872 966	844 176
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			6 572 000	6 072 000
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			166 158 712	149 925 155
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			6 057 486	5 223 147
Vapaaehtoiset varaukset			6 057 486	5 223 147
			31.12.2004	31.12.2003
OMA PÄÄOMA			eur	eur
Peruspääoma			200	168
Muut sidotut rahastot			1 161 802	1 161 834
Vararahasto			1 161 802	1 161 834
Vapaat rahastot			372 297	372 297
Muut rahastot			372 297	372 297
Edellisten tilikausien voitto			6 524 095	5 845 758
Tilikauden voitto			374 288	678 337
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			8 432 681	8 058 393
VASTATTAVAA YHTEENSÄ			180 648 879	163 206 695
			31.12.2004	31.12.2003
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUUMUKSET			eur	eur
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			2 628 636	2 332 048
Takaukset ja pantit			1 687 279	1 523 539
Muut			941 356	808 509
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset			5 353 249	5 254 717
Muut			5 353 249	5 254 717
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUUMUKSET YHTEENSÄ			7 981 885	7 586 765

KONSERNITULOSLASKELMA		1.1. - 31.12.2004	1.1. - 31.12.2003
		eur	eur
Korkotuotot		6 122 204	6 467 488
Korkokulut		-2 153 329	-2 069 853
RAHOITUSKATE		3 968 875	4 397 635
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista		145 043	71 459
Muista yrityksistä		145 043	71 459
Palkkiotuotot		1 380 629	1 247 772
Palkkiokulut		-160 076	-141 866
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot		-3 260	-5 320
Arvopaperikaupan nettotuotot		-6 646	-6 828
Valuuttatoiminnan nettotuotot		3 386	1 508
Liiketoiminnan muut tuotot		577 941	569 695
Hallintokulut		-3 326 312	-3 260 755
Henkilöstökulut		-1 717 654	-1 751 318
Palkat ja palkkiot		-1 386 343	-1 400 161
Henkilösivukulut		-331 311	-351 157
Eläkekulut		-266 325	-287 131
Muut henkilösivukulut		-64 986	-64 026
Muut hallintokulut		-1 608 658	-1 509 436
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-310 900	-284 568
Suunnitelman mukaiset poistot		-310 900	-284 568
Liiketoiminnan muut kulut		-930 915	-904 878
Luotto- ja takaustappiot		31 637	63 939
LIIKEVOITTO		1 372 662	1 753 112
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		1 372 662	1 753 112
Tuloverot			
Tilikauden verot ja aikaisempien tilikausien verot		-164 020	-286 588
Laskennallisen verovelan muutos		-216 928	-228 571
TILIKAUDEN VOITTO		991 713	1 237 953

KONSERNITASE					
				31.12.2004	31.12.2003
VASTAAVAA				eur	eur
Käteiset varat				986 139	1 279 449
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset				7 579 501	9 139 682
Muut				7 579 501	9 139 682
Saamiset luottolaitoksilta				10 554 380	6 229 174
Vaadittaessa maksettavat				3 758 759	2 122 073
Muut				6 795 621	4 107 101
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä				139 573 544	126 905 307
Saamistodistukset				12 885 804	10 944 460
Julkisyhteisöiltä				7 474 652	8 930 465
Muilta				5 411 151	2 013 995
Osakkeet ja osuudet				3 558 833	2 712 017
Aineettomat hyödykkeet				180 875	214 638
Muut pitkävaikutteiset menot				180 875	214 638
Aineelliset hyödykkeet				5 539 937	5 733 189
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				5 141 040	5 256 069
Muut aineelliset hyödykkeet				398 897	477 120
Muut varat				2 666	24 249
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot				776 572	1 111 321
VASTAAVAA YHTEENSÄ				181 638 250	164 293 486

VASTATTAVAA			31.12.2004	31.12.2003
			eur	eur
VIERAS PÄÄOMA				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			3 038 514	116 917
Luottolaitoksille			3 038 514	116 917
Vaadittaessa maksettavat			38 514	116 917
Muut			3 000 000	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			153 837 246	141 135 651
Talletukset			151 745 097	138 951 099
Vaadittaessa maksettavat			111 808 417	102 413 870
Muut			39 936 680	36 537 228
Muut velat			2 092 150	2 184 552
Muut velat			2 818 092	2 827 236
Siirtovelat ja saadut ennakot			882 204	860 129
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			6 572 000	6 072 000
Laskennalliset verovelat			1 574 946	1 514 712
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			168 723 003	152 526 646
			31.12.2004	31.12.2003
OMA PÄÄOMA			eur	eur
Peruspääoma			200	168
Muut sidotut rahastot			1 161 802	1 161 834
Vararahasto			1 161 802	1 161 834
Vapaat rahastot			372 297	372 297
Muut rahastot			372 297	372 297
Edellisten tilikausien voitto			10 389 235	8 994 587
Tilikauden voitto			991 713	1 237 953
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			12 915 247	11 766 840
VASTATTAVAA YHTEENSÄ			181 638 250	164 293 486
			31.12.2004	31.12.2003
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET			eur	eur
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			2 628 636	2 332 048
Takaukset ja pantit			1 687 279	1 523 539
Muut			941 356	808 509
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset			5 353 249	5 254 717
Muut			5 353 249	5 254 717
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ			7 981 885	7 586 765

7.3. Lammin Säästöpankin tuloslaskelma ja tase 2003

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2003	1.1. - 31.12.2002
	tuhat euroa	tuhat euroa
Korkotuotot	6 467	7 346
Korkokulut	-2 032	-2 347
RAHOITUSKATE	4 436	4 998
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	71	69
Muista yrityksistä	71	69
Palkkiotuotot	1 248	1 170
Palkkiokulut	-142	-148
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-5	3
Arvopaperikaupan nettotuotot	-7	1
Valuuttatoiminnan nettotuotot	2	2
Liiketoiminnan muut tuotot	556	310
Hallintokulut	-3 253	-3 284
Henkilöstökulut	-1 751	-1 838
Palkat ja palkkiot	-1 400	-1 422
Henkilösivukulut	-351	-416
Eläkekulut	-287	-314
Muut henkilösivukulut	-64	-102
Muut hallintokulut	-1 502	-1 445
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-224	-206
Suunnitelman mukaiset poistot	-224	-206
Liiketoiminnan muut kulut	-997	-854
Luotto- ja takaustappiot	64	-122
LIIKEVOITTO	1 753	1 937
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 753	1 937
Tilinpäätössiirrot	-788	-649
Tuloverot		
Tilikauden verot	-287	-360
TILIKAUDEN VOITTO	678	928

TASE

VASTAAVAA	31.12.2003 tuhat euroa	31.12.2002 tuhat euroa
Käteiset varat	1 279	2 183
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	9 140	20 472
Saamiset luottolaitoksilta	6 229	4 448
Vaadittaessa maksettavat	2 122	1 124
Muut	4 107	3 324
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	126 904	118 000
Saamistodistukset	10 944	1 863
Julkisyhteisöiltä	8 930	507
Muilta	2 014	1 356
Osakkeet ja osuudet	2 712	801
Aineettomat hyödykkeet	215	
Aineelliset hyödykkeet	4 651	2 905
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	4 269	2 553
Muut aineelliset hyödykkeet	382	352
Muut varat	24	92
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 108	1 148
VASTAAVAA YHTEENSÄ	163 207	151 912

VASTATTAVAA	31.12.2003	31.12.2002
	tuhat euroa	tuhat euroa
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	117	1 276
Luottolaitoksille	117	1 276
Vaadittaessa maksettavat	117	1 276
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	140 065	131 519
Talletukset	137 880	129 336
Vaadittaessa maksettavat	101 343	93 961
Muut	36 537	35 375
Muut velat	2 185	2 183
Muut velat	2 827	1 882
Siirtovelat ja saadut ennakot	844	848
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	6 072	4 572
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	149 925	140 097
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	5 223	4 435
Poistoero		0
Vapaaehtoiset varaukset	5 223	4 435
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	0	0
Muut sidotut rahastot	1 162	1 162
Vararahasto	1 162	1 162
Vapaat rahastot	372	372
Muut rahastot	372	372
Edellisten tilikausien voitto	5 846	4 918
Tilikauden voitto	678	928
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 058	7 380
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	163 207	151 912

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET	31.12.2003	31.12.2002
	tuhat euroa	tuhat euroa
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	2 332	2 236
Takaukset ja pantit	1 524	1 495
Muut	809	741
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	5 255	5 995
Muut	5 255	5 995
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	7 587	8 231

Korkotuotot	6 467
Korkokulut	-2 070
RAHOITUSKATE	4 398
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	71
Muista yrityksistä	71
Palkkiotuotot	1 248
Palkkiokulut	-142
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-5
Arvopaperikaupan nettotuotot	-7
Valuuttatoiminnan nettotuotot	2
Liiketoiminnan muut tuotot	570
Hallintokulut	-3 261
Henkilöstökulut	-1 751
Palkat ja palkkiot	-1 400
Henkilösivukulut	-351
Eläkekulut	-287
Muut henkilösivukulut	-64
Muut hallintokulut	-1 509
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-285
Suunnitelman mukaiset poistot	-285
Liiketoiminnan muut kulut	-905
Luotto- ja takaustappiot	64
LIIKEVOITTO	1 753
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 753
Tuloverot	
Tilikauden verot ja aikaisempien tilikausien verot	-287
Laskennallisen verovelan muutos	-229
TILIKAUDEN VOITTO	1 238

KONSERNITASE

VASTAAVAA

31.12.2003
tuhat euroa

Käteiset varat	1 279
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	9 140
Saamiset luottolaitoksilta	6 229
Vaadittaessa maksettavat	2 122
Muut	4 107
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	126 905
Saamistodistukset	10 944
Julkisyhteisöiltä	8 930
Muilta	2 014
Osakkeet ja osuudet	2 712
Aineettomat hyödykkeet	215
Muut pitkävaikutteiset menot	215
Aineelliset hyödykkeet	5 733
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	5 256
Muut aineelliset hyödykkeet	477
Muut varat	24
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 111
VASTAAVAA YHTEENSÄ	164 293

VASTATTAVAA	31.12.2003
	tuhat euroa
VIERAS PÄÄOMA	
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	117
Luottolaitoksille	117
Vaadittaessa maksettavat	117
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	141 136
Talletukset	138 951
Vaadittaessa maksettavat	102 414
Muut	36 537
Muut velat	2 185
Muut velat	2 827
Siirtovelat ja saadut ennakot	860
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	6 072
Laskennalliset verovelat	1 515
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	152 527
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	0
Muut sidotut rahastot	1 162
Vararahasto	1 162
Vapaat rahastot	372
Muut rahastot	372
Edellisten tilikausien voitto	8 995
Tilikauden voitto	1 238
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	11 767
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	164 293

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET	31.12.2003
	tuhat euroa
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	2 332
Takaukset ja pantit	1 524
Muut	809
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	5 255
Muut	5 255
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	7 587

7.4. Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja keskeiset tuloslaskelma- ja tase-erät

Emo

TUHATTA EUROA	31.12.2005	31.12.2004	Muutos-%	31.12.2003	Muutos-%
1. VARAINHANKINTA	169 890	157 338	8,0 %	143 952	9,3 %
2. LUOTONANTO	157 015	139 572	12,5 %	126 904	10,0 %
3. SIJOITUKSET	23 706	24 024	-1,3 %	22 796	5,4 %
4. VIERAS PÄÄOMA	178 895	166 159	7,7 %	149 925	10,8 %
5. OMA PÄÄOMA	9 119	8 433	8,1 %	8 058	4,6 %
6. TASE	194 942	180 649	7,9 %	163 207	10,7 %
7. ROE %	8,8	9,7		13,2	
8. ROA %	0,6	0,7		0,9	
9. OMAVARAISUUSASTE %	7,3	7,2		7,2	
10. KORKOKATE	4 227	4 102	3,1 %	4 535	-9,5 %
11. MYYTÄVISSÄ OLEVIEN RAHOITUSVAROJEN NETTOTUOTOT	16	0		0	
12. NETTOPALKKIOT	1 096	1 144	-4,2 %	1 078	6,1 %
13. MUUT TUOTOT	346	356	-2,8 %	293	21,4 %
14. TUOTOT YHTEENSÄ	5 686	5 602	1,5 %	5 906	-5,1 %
15. HENKILÖSTÖKULUT	-1 664	-1 718	-3,1 %	-1 751	-1,9 %
16. MUUT HALLINTOKULUT	-1 581	-1 567	1,0 %	-1 474	6,2 %
17. MUUT KULUT	-1 070	-977	9,5 %	-991	-1,4 %
18. ARVONALENTUMISTAPPIOT	-72	32	-328,4 %	64	-50,5 %
19. LIIKEVOITTO	1 298	1 373	-5,4 %	1 754	-21,7 %
20. TILIKAUDEN TULOS	330	374	-11,8 %	678	-44,8 %
21. KULU-TUOTTO -SUHDE	0,8	0,8		0,7	

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

7. Oman pääoman tuotto (ROE), % $\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \cdot 100$
8. Koko pääoman tuotto (ROA), % $\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \cdot 100$
9. Omavaraisuusaste $\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (tilinpäätöspäivän arvo)}}{\text{Taseen loppusumma (tilinpäätöspäivän arvo)}} \cdot 100$
21. Kulu-tuotto – suhde $\frac{\text{Hallintokulut} + \text{poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista} + \text{nettopalkkiotuotot} + \text{arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{suojauslaskennan nettotulos} + \text{sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} + \text{osuus osakkuusyritysten positiivisesta tuloksesta}}$

8. LIKETOIMINNAN KEHITYS JA TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Lammin Säästöpankin vuoden 2005 tilintarkastetun tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen ei Lammin Säästöpankin taloudellisessa tai liiketoiminnallisessa asemassa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia, jotka olisivat olennaisia arvioitaessa kantarahaston muodostajapankin maksukykyä.

Markkinointiyhteistyön päättyminen Pohjola-yhtiöiden kanssa syksyllä 2005 ei ole vaikuttanut eikä tule vaikuttamaan pankin liiketoimintaan. Pankilla ei ole aihetta muuttaa vuoden 2005 tilinpäätöksessä annettuja kehitysnäkymiä.

9. HALLITUKSEN ILMOITUS TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISISTÄ PANKIN ASEMAAN OLENNAISESTI VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Hallituksen tiedossa ei ole, että Lammin Säästöpankin viimeisen tilintarkastetun tilinpäätöksen 1.1. - 31.12.2005 julkistamisen jälkeen pankin tulevaisuudennäkymissä olisi tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia eikä mitään sellaista viimeaikaisista pankkiin liittyvistä tapahtumista, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa kantarahaston muodostajapankin maksukykyä. Pankin taloudellisessa asemassa ei myöskään ole tapahtunut merkittäviä muutoksia sen jakson jälkeen, jolta julkistettu tarkastetut taloudelliset tiedot ovat.

Pankin tilikauden 01.01. - 31.12.2005 voitosta on pankin hallituksen esityksestä isäntien 29.3.2006 tekemällä päätöksellä päätetty varata enintään 100 000 euroa lahjoitettavaksi Säästöpankkisäätiö Tavastialle säästäväisyyden edistämiseen.

Lammilla huhtikuun 28. päivänä 2006

Lammin Säästöpankin hallitus

10. OIKEUDENKÄYNNIT

Lammin Säästöpankillä ei ole tiedossa, että vireillä tai uhkaamassa olisi hallintomenettelyjä, oikeudenkäyntejä tai välimiesmenettelyjä, joilla voisi olla merkittävää vaikutusta pankin taloudelliseen asemaan. Tällaisia hallintomenettelyjä, oikeudenkäyntejä tai välimiesmenettelyjä ei ole ollut viimeisen 12 kuukauden aikana.

11. NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT

Lammin Säästöpankin säännöt, kaupparekisteriote, tilintarkastetut tilinpäätökset ja tilintarkastuskertomukset tilikausilta 1.1.2005-31.12.2005, 1.1.2004-31.12.2004 sekä 1.1.2005-31.12.2005 ovat nähtävillä toimistoaikana Lammin Säästöpankin pääkonttorissa osoitteessa Mommilantie 2, 16900 Lammi.